Pismo nie jest datowane naprzód

ROK XVI. Nr. 127 (4803) WILNO, wtorek 9 maja 1939 r. Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Naczelny wódz litewskiej armii przybył do Polski

KOWNO, (PAT). Wczoraj wódz naczelny armii litewskiej, gen. Rasztikis, wyjechał o godz. 20.55 do Warszawy.

Na dworcu żegnali gen. Rasztikisa: minister wojny Musteikis, szef sztabu gen. Pundziewicius, oraz cała generalicja i liczni wyżsi wojskowi w liczbie kilkudziesięciu osób. Ze strony litewskiego MSZ przybył min. Girowoinis wraz z p. o. szefa protokułu Jasińskim i kierownikiem wydziału polskiego konsulem Maczulisem. Ze strony polskej żegnał gen. Rasztikisa min. Charwat w otoczeniu pełnego składu poselstwa. Poza tym przybyli na dworzec: generał w rezerwie Dirmantas, prezes związku kombatantów litewskich płk. Guzak, poseł na Sejm Wiliuszis oraz przedstawiciele organizacji wojskowych i cywilnych, wśród których zauważono przedstawiciela studenckiej organizacji rezerwy „Ramowe". Zjawili się również przedstawiciele prasy.

Razem z gen. Rasztikisem wyjechał do Warszawy szef II oddziału płk. Dulksny i adiutant gen. Rasztikisa, mjr. Gecewiczius.

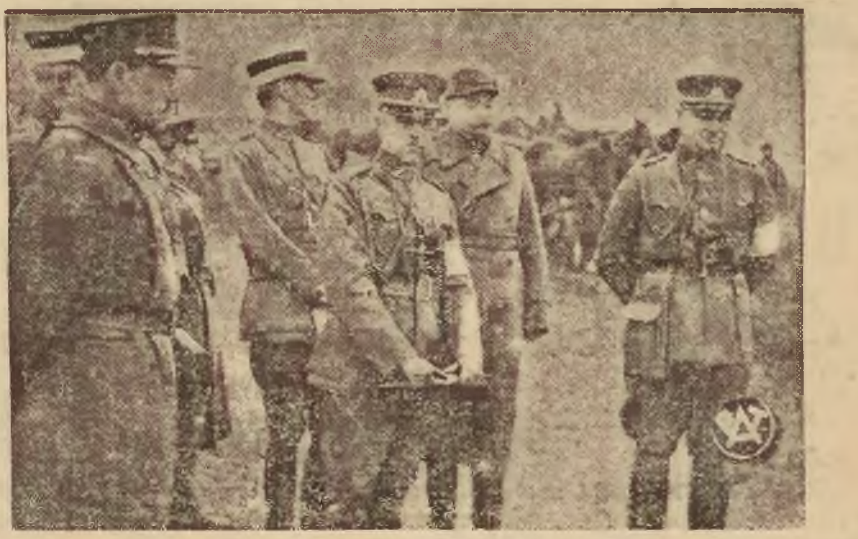
W podróży i w czasie pobytu w Polsce towarzyszy gen. Rasztikisowi polski attache wojskowy w Kownie, płk. dypl. Mitkiewicz. Na dworcu odjeżdżającego generała żegnały poza tym tłumy publiczności.

*

Rasztikis Statys, gen. bryg., urodzony 1. 9. 1896 r. w Kurszenach, pow. Szawelski. Ukończył gimnazjum w Mariampolu. Studia wyższe na Uniwersytecie Witolda Wielkiego. Wykształcenie wojskowe: szkoła wojskowa w Tyflisie, b. armia rosyjska w r. 1917. Wyższe studia wojskowe zagranicą 1932 r. Do wojska litewskiego wstąpił jako ochotnik w marcu 1919 r. Brał udział we wszystkich walkach przeciw bolszewikom, szczególnie odznaczył się w bojach pod Dyneburgiem, gdzie był ciężko ranny i dostał się do niewoli, z której jednak szybko powrócił. Awans na generała w listopadzie 1937 r. Odznaczenie orderem bojowym Witezji oraz innymi wysokimi orderami litewskimi i zagranicznymi.

Po wojnie w r. 1922 w sztabie głównym w r. 1926 szef o. 2 szt. gł., 1932 i 1933 r. dowódca 5 pułku piechoty, w 1934 r. kolejno dowódca dywizji i szef sztabu głównego.

W styczniu 1933 r. jeszcze jako pułkownik zostaje naczelnym wodzem armii litewskiej zaś od marca 1938 r. do grudnia 1938 pełni jednocześnie funkcje ministra obrony narodowej.

Gen. Rasztikis na manewrach, w otoczeniu generalicji i attachés wojskowych państw obcych, akredytowanych w Kownie. Obok stoi obecny premier litewski gen. Czernius.

Oddział wojska litewskiego w marszu.

Wojsko litewskie — na pozycji manewrowej

Nowy ambasador Sowietów w Warszawie

WARSZAWA, (PAT). — Pan Prezydent R. P. udzielił w dniu wczoraj szym agrement desygnowanemu przez rząd ZSRR ambasadorowi w Warszawie, p. Mikołajowi Szaronowowi, dotychczasowemu posłowi ZSRR w Atenach.

WARSZAWA, (Tel. wł.). Placówka dyplomatyczna sowiecka w Warszawie wakowała od listopada 1937 r., kiedy ambas. Dawtian opuścił Warszawę. Zastępował go ostatnio w charakterze charge d'affaires p. Listopad.

Nowy ambasador sowiecki rozpoczął służbę dyplomatyczną b. niedawno w Atenach. O agrement dla niego zwróciła się Moskwa w 2 dni po ustąpieniu Litwinowa.

W polityce ZSRR nie będzie zmian

LONDYN, (PAT). — Agencja Reutera donosi:

Rząd brytyjski otrzymał zapewnienie od komisariatu ludowego dla spraw zagranicznych, że w polityce sowieckiej nie nastąpią w związku z dymisją Litwinowa żadne zmiany.

Manewry floty niemieckiej na duńskich wodach terytorialnych

PARYŻ, (PAT). — Agencja Havasa donosi z Kopenhagi:

W nocy z dn. 6 na 7 maja eskadra niemiecka, złożona z 35 jednostek, zarzuciła kotwice u wschodnich wybrzeży Jutlandii na wysokości miejscowości Groenthoej i przeprowadzała tam manewry w ciągu całego 7 maja na terytorialnych wodach duńskich w odległości 8 mil morskich od wybrzeża.

Niemcy wysiedlają Polaków

BERLIN, (Pat). Fala wysiedlenia Polaków z ziem autochtonnych przybiera na sile. Liczba wydalonych w ostatnich kilku dniach Polaków ciągle wzrasta. Ciekawym szczególnie jest fakt, że m. in. nakaz opuszczenia ziemi ojczystej otrzymał ś. p. Wojciech Boryczka ze Stawnicy, który zmarł przeszło 2 miesiące temu. Najwięcej wysiedleń następuje na pograniczu, przy czym władze pozostawiają b. krótki czas na wyjazd. Usuwa się stamtąd co ruchliwszych Polaków.

Franco zgłosił ustąpienie Hiszpanii z L. Nar.

BURGOS, (PAT). — Oficjalnie komunikują tu, iż min. spraw zagranicznych Jordana wysłał do sekretariatu Ligi Narodów następujący telegram:

„W imieniu rządu hiszpańskiego mam zaszczyt zakomunikować, że telegramem niniejszym Hiszpania notyfikuje swe wystąpienie z Ligi Narodów, zgodnie z par. 3 art. 1 paktu"

Włochy marzą o Macedonii?

PARYŻ, (Pat). Szereg dzienników w komentarzach do rozmów mediolańskich wyraża obawę, aby jednym z ich rezultatów nie było zaostrzenie sytuacji na Bałkanach.

Przypisuje się mianowicie Włochom projekt podniesienia na nowo sprawy macedońskiej.

„Słodycze" protektoratu

Niemcy podporządkowują bezwzględnej kontroli całe życie kulturalne i społeczne w Czechach

PRAGA, (PAT). — Wobec wzmagających się z dniem każdym we wszystkich warstwach społecznych czeskich nastrojów antyniemieckich, przejawiających się coraz częściej na zewnątrz wyraźnym występowaniem przeciwko istniejącemu stanowi rzeczy, władze niemieckie przeprowadziły szereg zarządzeń, zmierzających do całkowitej reglamentacji życia.

Prasa, radio, teatr, zostały podporządkowane bezwzględnej i bezpośredniej kontroli, redakcje pism zobowiązały się przez podpisanie specjalnych rewersów do zamieszczania wszystkich komunikatów czeskiego biura prasowego, które są dosłownym tłumaczeniem komunikatów D. N. B. oraz innych agencyj niemieckich. Reglamentacja ta dochodzi do tego stopnia, że się określa kolejność komunikatów na poszczególnych szpaltach dzienników.

Przemysł, handel zostały opanowane przez Niemców. Na podstawie specjalnego dekretu skierowanego do zarządów poszczególnych zakładów przemysłowych, instytucyj pieniężnych, domów handlowych, itp. wydelegowani zostali komisarze, przeważnie Niemcy.

Życie publiczne w lokalach, na ulicy, jest pod stałym dozorem sztabu wywiadowców, rekrutujących się z Niemców sudeckich, mówiących dobrze również językiem czeskim.

Rząd J. K. M. króla Anglii z zadowoleniem wita stanowcze słowa polskiego ministra spr. zagr.

LONDYN, (PAT). Stosunki polsko-niemieckie, a zwłaszcza sprawa Gdańska były wczoraj przedmiotem licznych interpelacyj poselskich Izbie Gmin.

Zapytany przez posła Labour Party Hendersona na temat propozycyj polskiego ministra spraw zagranicznych w sprawie załatwienia obecnych różnic między Niemcami a Polską, Chamberlain odpowiedział:

„Rząd Jego Królewskiej Mości z zadowoleniem wita stanowcze a zarazem pojednawcze słowa przemówienia, wygłoszonego ostatnio w sejmie przez polskiego ministra spraw zagranicznych i zwrócił należytą uwagę na propozycje, wysunięte przez niego w tej mowie".

Poseł Labour Party Tom Johrston zapytał premiera, czy w czasie zawierania układu polsko-angielskiego, ze strony angielskiej wyrażono opinię, iż byłoby pożądanym wszczęcie rozmów z Rzeszą dla przyjaznego rozwiązania sprawy. W odpowiedzi premier Chamberlain oświadczył:

„Rząd polski oczywiście zdaje sobie sprawę z tego, że rząd brytyjski powitałby przyjazne rozwiązanie, i nie ma powodu powątpiewania, że rząd polski uświadamia sobie wagę zachodzących okoliczności. Z przemówienia płk. Becka z dn. 5 maja wynika, że kwestia ta była już przedmiotem rozmów między rządami niemieckim i polskim jeszcze zanim gwarancja brytyjska udzielona została Polsce".

Zapytanie, skierowane do wiceministra Butlera, było następujące:

„Czy istnieje odpowiedni aparat, któryby umożliwił, aby przyszły statut i administracja Gdańska stały się przedmiotem arbitrażu przed trybunałem międzynarodowym i czy rząd brytyjski gotów byłby podjąć kroki w tym celu, aby to poważne zagadnienie załatwiono w taki sposób".

Butler odpowiedział:

„Statut Gdańska uregulowany jest przez traktat, a kwestia jakiejkolwiek zmiany statutu jest w praktyce sprawą, obchodzącą przede wszystkim strony, które na mocy postanowień traktatu są bezpośrednio najbardziej zainteresowane. Jest to ich sprawą dojść do porozumienia co do metod, za pomocą których winno ono nastąpić. Zostało niejednokrotnie wyraźnie stwierdzone, że rząd brytyjski chętnie widzi rozwiązanie różnic międzynarodowych drogą przyjaznej negocjacji, arbitrażu lub innych pokojowych środków, i że rząd brytyjski jest zawsze gotów użyczyć swoich dobrych usług na prośbę którejkolwiek z zainteresowanych stron".

Własna obsługa telefoniczna z Warszawy

Jeżeli ktoś wyciągnie łapę po nasze...

Na uroczystości wręczenia armii w Mościcach 2 samolotów, ufundowanych przez ludność włościańską, wicepremier Kwiatkowski wygłosił dłuższe przemówienie o pokojowości Polski i wielkim spokoju panującym w całym kraju wobec naprężonej sytuacji międzynarodowej. Wicepremier zakończył nast. słowami: „Wyciągamy do wszystkich rękę do zgody. Ale jeżeli ktoś wyciągnie łapę po nasze, odpowiemy mu tym, co dzisiaj tu ufundujemy".

U min. Becka

Wczoraj min. Beck przyjął kolejno nuncjusza papieskiego Cortezi i amb. W. Brytanii Kennarda. Jak słychać, nuncjusz Cortesi zakończył nieco wcześniej, niż zamierzał swoją podróż po Górnym Śląsku i z polecenia Papierza przybył do Warszawy, aby odbyć konferencję z min. Beckiem.

Zastępca Mołotowa w Warszawie

Z kół politycznych dowiadujemy się, że we wtorek wieczorem w drodze z Bukaresztu do Moskwy zatrzyma się w Warszawie zastępca komisarza do spr. zagr. Sowietów Potiomkin.

Prawdopodobnie we środę z rana Potiomkin wyjedzie do Moskwy.

Ułatwienia dla prasy polskiej do Litwy

Min. Przem. i Handlu dla ułatwienia rozpowszechnienia pism polskich w Litwie zniosło uzyskiwanie zgłoszeń wywozowych dla przesyłek prasy polskiej.

Środek na pozbycie się narzeczonych

Z Gdańska donoszą, że we wczorajszym „Danziger Vorposten" ukazała się charakterystyczna dla tamtejszych stosunków wiadomość: Jeden ze szturmowców zaskarżył do prokuratora swoją narzeczoną, obywatelkę polską Dawikowską za znieważenie Führera. Sąd skazał Dawikowską na 2 mies. więzienia i wydalenie z granic miasta po odbyciu kary.

Gierszewska targnęła się na swe życie

Jedna z bohaterek procesu Julii Kucharskiej, Szarlotta Gierszewska, żona zamordowanego Gierszewskiego, popełniła wczoraj zamach samobójczy przez zażycie nadmiernej dawki weronalu. Gierszewską odratowano.

Jeszcze czas
na spełnienie obowiązku obywatelskiego

WARSZAWA, (PAT). Biuro Prasowe Generalnego Komisarza Pożyczki Lotniczej komunikuje:

Przemówienie Gen. Komisarza Pożyczki gen. br. inż. Leona Berbeckiego przez radio nastąpi za parę dni.

Rolnicy posiadający od 100 ha wzwyż mogą składać deklaracje subskrybowanych na pożyczkę kwot do dnia 15 maja, ze względu na trudności związane z przednówkiem Termin wpłat ustalony będzie dla rolników przez pana ministra skarbu, w zależności od wskazań ogólnej polityki zbożowej.

Drobni i średni rolnicy posiadający do 100 ha ziemi starają się również o zezwolenie składania deklaracyj w terminie późniejszym.

Podobno szereg instytucyj wojskowych, państwowych i samorządowych przy przetargach, czy przedstawianiu różnych podań żąda legitymowania się pokwitowaniem na subskrybowanie POP. uwarunkowując szereg świadczeń dla obywateli dowodem wypełnienia obowiązku obywatelskiego i subskrybowania POP. Kto z jakichś powodów obowiązku tego nie wypełnił może wpłacić odpowiednie kwoty na FON lub Fundusz Lotniczy im. Żwirki i Wigury. Zaświadczenie na dokonaną wpłatę będzie również ważne jak kwit POP.

W ten sposób ci, którzy nie mogli, czy nie zechcieli w czas zakupić pożyczkę POP będą mogli naprawić swą opieszałość.

Komisje senackie

WARSZAWA, (Pat). Wczoraj odbyły się w Senacie posiedzenia komisji budżetowej i wojskowej.

Komisja budżetowa rozpatrzyła zreferowany przez sen. dr **Dobaczewskiego** projekt ustawy o dodatkowym kredycie w wysokości 2 mil. zł na wydatki M. S. Wojsk. Projekt ten przyjęto w brzmieniu uchwalonym przez Sejm.

Komisja wojskowa w obecności wicem. spr. wojsk. gen. **Głuchowskiego** rozpatrzyła projekt noweli do rozporządzenia Prezydenta R. P. o ustanowieniu krzyża zasługi za dzielność oraz projekt ustawy o krzyżu i medalu ochotniczym za wojnę. Pierwszy z tych projektów zreferował sen. dr Dobaczewski. Projekt ustawy o krzyżu i medalu ochotniczym za wojnę zreferował sen. **Siciński**. Projekty przyjęto.

Niemcy obsadzają Londyn

LONDYN, (Pat). Rewelacyjne cyfry ujawnione zostały przez parlamentarnego podsekretarza stanu spraw zagranicznych Butlera w odpowiedzi na interpelację domagającą się informacji co do liczebności personelu niemieckiej ambasady w Londynie, ilości korespondentów pism niemieckich w W. Brytanii.

Co do liczebności personelu ambasady niemieckiej wicemin. Butler dał 2 cyfry porównawcze, a mianowicie stanu liczebnego z dnia 1 stycznia 1933 r oraz stanu liczebnego z 1 kwietnia 1939 r. Przed 6 laty ogólna liczba personelu dyplomatycznego, biurowego i funkcjonariuszów niższych ambasady niemieckiej w Londynie wynosiła 41 osób, obecnie zaś wynosi 88 osób.

Co się tyczy korespondentów pism i agencyj niemieckich, to cyfra ich wynosiła 1 stycznia 1938 r., 60 osób, zaś obecnie 1 kwietnia 1939 r. wynosi 83.

Sojusz wojskowy włosko-niemiecki
zostanie podpisany w czerwcu

RZYM, (PAT). — „Messagero" donosi że tekst paktu włosko-niemieckiego o charakterze politycznym i wojskowym zostanie szybko opracowany.

Prawdopodobnie w pierwszych dniach czerwca min. Ciano i von Ribbentrop spotkają się ponownie celem podpisania w imieniu swych rządów dokumentów, precyzujących termin i znaczenie zobowiązań włosko-niemieckich.

Szwecja i Norwegia
ustosunkowuje się negatywnie do propozycji zawarcia paktu o nieagresji z Niemcami

TALLIN (Pat). Dziennik „Paevaleht" omawiając raz jeszcze sprawę paktu nieagresji z Niemcami m. inn. pisze, że Szwecja i Norwegia odnoszą się negatywnie do propozycji Niemiec, trzeba bowiem brać pod uwagę, że nie zawarły one takiego paktu z Sowietami i znajdują się w innej sytuacji niż państwa bałtyckie i Finlandia, które przez zawarcie obecnie paktu z Niemcami wzmocnią swoją neutralność i przyczynią się do jeszcze większego zabezpieczenia pokoju w tym rejonie.

Obchód dnia Żałoby Narodowej w Wilnie

W czwartą rocznicę zgonu Wielkiego Marszałka, gdy Naród Polski w skupieniu i zjednoczeniu obchodzi dzień Żałoby Narodowej, Wilno i Ziemia Wileńska złożą hołd swemu Największemu Synowi — Wskrzesicielowi Polski u stóp Mauzoleum na Rossie

Wojewódzki Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wilnie podaje do wiadomości program uroczystości wileńskich:

12 MAJ.

Godzina 10 — Uroczyste nabożeństwo żałobne w kościele garnizonowym (Św. Ignacego). O tejże godzinie odbędą się nabożeństwa w świątyniach innych wyznań.

Od godziny 11 do godziny 17 — Składanie wieńców u stóp mauzoleum na Rossie przez społeczeństwo, organizacje i młodzież szkolną.

Od godziny 20 min. 30 — Wieczorne uroczystości na Rossie z udziałem wojska, przedstawicieli władz i społeczeństwa.

Na te uroczystości złoży się:

Godz. 20 min. 30 — Apel żałobny.

Godz. 20 min. 44 — Sygnalizacja zbliżającej się chwili ciszy strzałem armatnim oddanym na Rossie, na placu Marszałka Józefa Piłsudskiego i w parku Żeligowskiego.

Po strzale armatnim ustaje wszelki ruch na drogach i ulicach, zatrzymują się przechodnie, pojazdy, motory i milkną wszystkie dźwięki. W tym samym czasie nastąpi zapalenie ognisk na górze Trzykrzyskiej przez wojsko i na górze Bouffałowej przez harcerzy.

Godz. 20 min. 45 — Chwila ciszy.

Godz. 20 min. 48 — Oddanie salutu artyleryjskiego (21 strzałów armatnich). Po salucie artylerii odzywają się dzwony kościelne i syreny fabryczne w ciągu trzech minut. Po salucie artylerii nastąpi odczytanie wyjątków z pism Pierwszego Marszałka, po czym zostaną złożone wieńce u stóp mauzoleum od władz, miasta i uniwersytetu.

Godz. 21 — Żałobna defilada przed mauzoleum.

Młodzież szkolna bierze udział w nabożeństwach ze sztandarami, w myśl zarządzeń władz szkolnych.

Do sztandarów organizacji społecznych występujących podczas uroczystości żałobnych, należy przypiąć krepę żałobną.

Portrety Marszałka Józefa Piłsudskiego winny być w tym dniu przysłonięte krepą.

Zabawy i inne publiczne imprezy rozrywkowe, jak również muzyka w lokalach publicznych w tym dniu nie będą miały miejsca.

Jakkolwiek dzień 12 maja nie jest wolny od zajęć, to jednak komitet zwraca się do wszystkich instytucyj i zakładów o umożliwienie pracownikom wzięcia udziału w nabożeństwach żałobnych i złożeniu hołdu pamięci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Na zakończenie Komitet przypomina, że dekorowanie gmachów flagami państwowymi, opuszczonymi do połowy masztu i przewiązanymi krepą, winno nastąpić już w dniu 11 maja o godz. 19, zaś zdjęcie — w dniu 13 maja o godzinie 5 rano.

Na wieczorne uroczystości na Rossie w dniu 12 maja rb. zostały następująco rozplanowane i przydzielone w pobliżu cmentarzyka miejsca dla organizacji, młodzieży i publiczności:

a) Dla przedstawicieli władz miejsce na chodniku i w głąb chodnika, czoło na wysokości lewego płn. rogu muru cmentarzyka

b) W lewo od przedstawicieli władz na trawniku, miejsce dla Rady Miejskiej.

c) W lewo od Rady Miejskiej, przed wartownią, miejsce dla Senatu i pp. Profesorów USB.

d) Na płd. stronie cmentarzyka, na ścieżce prowadzącej do bramy gł. cmentarza cywilnego — miejsce dla Rodziny Wojskowej.

e) Na trawniku obok pomnika-kapliczki, w prawo od Rodziny Wojskowej, miejsce dla młodzieży akademickiej.

f) Na chodniku, naprzeciwko płd.-rogu cmentarzyka po drugiej stronie ulicy z prawej strony od ustawionych wojskowych werblistów — miejsce rezerwowane dla organizacyj.

g) Naprzeciwko płn. rogu cmentarzyka, po drugiej stronie ulicy, na chodniku w lewo od werblistów — miejsce dla Federacji PZOO.

h) W lewo od Federacji miejsce dla Rodziny Urzędniczej i Policyjnej (po drugiej stronie ulicy, na przeciwko schodków na wartownię).

i) Miejsce dla młodzieży szkolnej — na płd. części stoków (wzgórz) naprzeciw mauzoleum.

j) Miejsce dla publiczności niezorganizowanej w tyle za Federacją u podnoża płn. części stoków (wzgórz), naprzeciwko mauzoleum

Zajęcie tych miejsc winno nastąpić do godz. 20.00.

Młodzież szkolna, akademicka i organizacje społeczne proszone są o przybycie w zwartych szeregach.

Sztandary organizacyj, które wezmą udział w apelu żałobnym, będą ustawione na cmentarzyku pod ścianą przy mauzoleum winny przybyć na Rossę dnia 12 maja do godz. 19.45. Na cmentarzyk wchodzą tylko chorążowie.

Wszystkie organizacje, dla których są zarezerwowane miejsca proszone są o przybycie na Rossę do godz. 20.00. Przybycie swoje zgłaszają ofic. porządkow. Komendy Miasta Wilno, który wskaże im właściwe miejsce.

Organizacje życzące sobie wziąć udział w nabożeństwie w kościele garnizonowym i w uroczystościach wieczornych na Rossie winny udział swój zgłosić pisemne w Komendzie Miasta Wilno — plac Jezuicki 3 — do dnia 11 maja rb. do godz. 9.00.

Wyjątki z pism Józefa Piłsudskiego

O godzinie 20 m. 48 oznajmić:

„W skupionym milczeniu i ciszy oddaliśmy hołd pamięci Józefa Piłsudskiego równo o tej godzinie, kiedy przed czterema laty On życie swe zakończył.

Wysłuchajmy uważnie kilka myśli Jego, tak, abyśmy je zrozumieli".

Musimy czuwać i być gotowi do odparcia każdego zamachu na naszą Ojczyznę.

*

Chciałbym, ażebyście w tym wszystkim, co robicie zachowali spokój i jeszcze raz spokój. Wierzę w powodzenie oręża i wierzę w jego zwycięstwo

*

Polska ma przed sobą wielką pracę. Polska, ta wyśniona, wymarzona, ma wszystkie zewnętrzne cechy, którymi my, wychowani w niewoli, cieszyć się możemy, wielkie wojsko, wielkie triumfy, wielką zewnętrzną siłę, wielką potęgę, którą wrogowie i przyjaciele szanować i uznawać. — chociażby nie chcieli — muszą...

Polska ten egzamin z sił swoich zdać jeszcze musi. Czeka nas pod tym względem wielki wysiłek, na który my wszyscy, nowoczesne pokolenie zdobyć się musimy, jeżeli chcemy zabezpieczyć następnym pokoleniom łatwe życie, jeżeli chcemy obrócić tak daleko koło historii, aby wielka Rzeczypospolita Polska była największą potęgą nie tylko wojenną, lecz także kulturalną na całym Wschodzie.

—

Wskrzesić i tak ją postawić w sile i mocy, potędze ducha i wielkiej kultury musi, aby się mogła ostać w tych wielkich, być może, przewrotach, które ludzkość czekają. Na pracę tak ciężką, podczas wojny..., gdy się wysiłek wszelki rzuca na szalę wojenną, jednak kraj koniecznie zdaniem moim, zdobyć się musi. W pracy tej potrzeba umieć być ofiarnym Jeżeli mówię o ofierze, to nie mówię o ofierze względnie łatwej.

Tam, gdzie chodzi o życie, tam, gdzie chodzi o krew, jest ta ofiara najłatwiejsza, chociaż w laury owitą. To jest ofiara, na którą Polak napewno się zdobędzie. Idzie o ofiarę ciężką, idzie o ofiarę robioną dla siły całego narodu, idzie o ofiarę i umiejętność robienia ustępstw wzajemnych, idzie o ofiarę z tego, co ludziom być może najdroższe, o ofiarę ze swoich przekonań i poglądów.

Z takiej jedynie ustępliwości wzajemnej, z takiego jedynie szacowania wzajemnego, z takiej jedynie umiejętności podawania do wspólnej pracy dłoni wszystkim, wypływa moc wielka w chwilach trudnych i w chwilach państwowych...

*

Niech przeto nie myśli wróg żaden czy nieprzyjaciel, że ziemię naszą znaleźć może bezbronną. Staniemy jak zawsze jeden obok drugiego, by dać za Ojczyznę życie..

Kronika telegraficzna

— **Rząd meksykański zamierza repatriować 500 rodzin meksykańskich zamieszkujących obecnie w Stanach Zjednoczonych i znajdujących się tam wobec braku pracy w nędzy.**

— **Piorun spowodował wybuch miny** wojskowej na drodze między Lugano a jeziorem Como w pobliżu granicy włoskiej. Na skutek wybuchu zabity został szwajcarski strażnik graniczny oraz pasażer przejeżdżającego auta.

— **Eskadra niemiecka** przybyła do portów Galicji. Pancernik „Deutschland" zarzucił kotwicę w porcie Vigo, 22 okręty, w tym 9 łodzi podwodnych stanęło w Ferol. Krążownik „Leipzig" znajduje się w Pontevedra. 6 Kontrtorpedowców stoi w Villa Garcia de Arosa.

— **Złoto nadal ucieka z Europy.** W okresie ostatniego tygodnia kwietnia złoto wartości 28 i pół milj. funt. popłynęło z Anglii do St. Zjednoczonych. Od początku rb. wyekspediowane zostało z W. Brytanii do Ameryki Półn. złoto wartości przeszło 200 miln funtów.

— **Donoszą z Kłajpedy, że w tamtejszym więzieniu popełnił samobójstwo Suhrau, b.** członek dyrektoriatu Baldziusa, osadzony niedawno w więzieniu rzekomo za malwersacje. Dr Suhrau odznaczał się wielką gorliwością w akcji narodowo-socjalistycznej podczas ostatniego dyrektoriatu Bertuleita.

— **W Orleanie rozpoczęły się uroczystości,** organizowane ku czci Joanny d'Arc w obecności nuncjusza apostolskiego msgr Veleri.

— **Komisarz Generalny Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej gen. Berbecki prosi wszystkie** związki, zrzeszenia i organizacje na terenie całego kraju, które wydawały we własnym zakresie jakiekolwiek plakaty, afisze, ulotki itp. o dostarczenie ich w 5 egzemplarzach pod adresem: Warszawa, Wierzbowa 9, Komisarz Generalny Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, celem uzupełnienia archiwum POP.

Krwawy incydent w Białogrodzie

BIAŁOGRÓD, (PAT). — Oficjalnie donoszą, że w dniu wczorajszym doszło do zaburzeń przed budynkiem, w którym odbywały się obrady zwołanego przez dr Maczka narodowego przedstawicielstwa kroackiego. Wśród zgromadzonych przed budynkiem, doszło do ostrej wymiany zdań, w czasie której jeden ze studentów ranił strzałem rewolwerowym jednego z członków ludowej partii kroackiej. Studenta aresztowano.

Wspomnienia córki premiera carskiej Rosji Stołypina o swym ojcu
na łamach „Kurjera Wileńskiego"

Od jutra w odcinku powieściowym drukujemy

Wspomnienia A. Stołypin

córki znanego reakcjonisty i mimo to niewątpliwie najwybitniejszego premiera ostatnich lat carskiej Rosji, który po dwukrotnym zamachu na jego życie zginął w Kijowie od kuli żyda Bagrowa.

Wspomnienia obejmują opis wydarzeń, stosunków i rozmów, które mała dziewczynka A. Stołypinówna zdołała wynieść z domu ojcowskiego z b. gub. Kowieńskiej, a następnie z Petersburga z czasów pobytu przy dworze carskim, aż do chwili zabójstwa jej ojca.

Wspomnienia napisane żywym i barwnym stylem po francusku, w tłumaczeniu St. Hônesti, czyta się z niesłabnącym zainteresowaniem, jak najbardziej sensacyjną powieść.

„Miasto medyczne" powstanie w Wilnie

Budowa nowoczesnych klinik uniwersyteckich przy ul. Konarskiego wzdłuż lasu zakretowego „Przeprowadzka" z Antokola. 10 ha i kilkanaście milionów złotych. Pieniądze muszą się znaleźć. Dzierżawcy winni jaknajprędzej zwolnić część zajmowanego terenu

W powiedzeniu: miasto medyczne powstanie w Wilnie — nie ma cienia przesady. Brzmi to tak rewelacyjnie, że aż się wydaje nieprawdopodobne. Niemniej jednak gigantyczny projekt z całą pewnością zostanie zrealizowany. Jasne, iż nie odrazu Kraków zbudowano, „miasto medyczne" nie powstanie w Wilnie w ciągu jednej chwili. Na to potrzeba lat, a ściślej... „piatiletki". Pięć lat bowiem trwać ma wznoszenie nowoczesnych gmachów pod uniwersyteckie kliniki przy ul. Konarskiego.

Pięć lat nie jest długim okresem czasu jeśli chodzi o wykonanie na tak szeroką skalę zakrojonego projektu. Można więc powiedzieć, że roboty będą prowadzone w tempie szybkim, a nawet przyśpieszonym. I nic w tym pośpiechu nie ma dziwnego. **Wzniesienie nowoczesnych klinik stanowi dla Wilna sprawę naglącą i palącą.** Miasto nasze posiada piękne tradycje uniwersyteckie, specjalną zaś chlubą i dumą Wilna jest wydział medyczny — naukowe siły lekarskie, które dobrze są znane nie tylko w całym kraju, ale i poza granicami Polski.

Z jakże ogromną radością witamy fakt stworzenia dla wileńskiej medycyny „naukowego miasta". Przy ul. Konarskiego wzdłuż zakretowego lasu wyrosną nowoczesne kliniki, wyrośnie małe miasto medyczne, bodaj jedyne tego rodzaju w całej Europie.

Jeszcze więcej będziemy się szczycić, jeszcze więcej będziemy dumni.

Zbiegiem okoliczności ulica Konarskiego i przyległe w gwarze wileńskiej są nazywane „Nowostrojką", czyli dzielnicą „nowych zabudowań".

Powstaną tam nowe, piękne zabudowania i pięknemu celowi będą służyć.

Warunki są idealne nie tylko dla pracy naukow., ale i dla tych wszystkich, którzy wypełnią kliniki, — dla chorych. Przyległe lasy zawierają zapas - rezerwuar świeżego, balsamicznego powietrza, co w tym wypadku jest bardzo ważne i istotne.

To nie przypadek, że właśnie przy ul. Konarskiego stanie kompleks współczesnych domów zdrowia — klinik. **Cały ten teren, odznaczający się wyjątkowo korzystnymi warunkami zdrowotnymi, był przewidziany z punktu widzenia urbanistycznego pod miasto Uniwersyteckie.** Jest on zresztą własnością uniwersytetu. Wprawdzie część terenu zajmują jeszcze dzierżawcy (w czasach zaboru niektórych pousadzał tu rząd rosyjski), ale dzierżawy kończą się szczęśliwie akurat w bieżącym roku, tak że Uniwersytet nie będzie, a przynajmniej nie powinien mieć, żadnych przeszkód w realizowaniu swego, posiadającego kolosalne znaczenie dla Wilna, przedsięwzięcia.

Budowę klinik przy ul. Konarskiego zaprojektował i prowadzi Uniwersytet Stefana Batorego. Nie trzeba podkreślać, że sprawa ta leży na sercu głównie wydziałowi lekarskiemu uniwersytetu.

Na Antokolu, gdzie znajdują się obecnie kliniki, nie ma miejsca na dalszą rozbudowę, nie mówiąc już o modernizacji klinik. Co więcej: niektóre lokale są za ciasne i wręcz nieodpowiednie.

Medycyna nie może pozwolić sobie na stagnację, na zastój, bezruch i skrępowanie, bo okazałyby się one dla niej zabójcze. W żadnej innej dziedzinie postęp nie odgrywa tak decydującej roli, jak w medycynie. Lecznictwo, nieidące z duchem czasu, nierozporządzające wszystkimi najnowocześniejszymi środkami, skazane byłoby — jeśli nie na natychmiastową zagładę — to w każdym razie na stopniowe obumieranie.

Dlatego też zapadła stanowcza, nieodwołalna decyzja przeniesienia klinik z Antokola i to klinik wszystkich.

Założenie „miasta medycznego" przy ul. Konarskiego będzie ułatwione o tyle, że uniknie się nabywania wewnętrznych urządzeń. Po prostu dotychczasowe urządzenia i aparatury klinik na Antokolu zostaną zainstalowane w nowych gmachach.

Translokacja z Antokola na ulicę Konarskiego nie oznacza zerwania kontaktu z wojskiem. Współpraca z lekarzami wojskowymi będzie nadal utrzymana. W ogóle „miasto medyczne" nie zamierza od nikogo się odgradzać. Odwrotnie. Chętnie jest widziana, i nie tylko widziana, ale i b. pożądana — taka tendencja, by magistrat, budując miejskie szpitale, wznosił je właśnie obok nowych klinik. **Oczywiście szpitale miejskie mogą na tym sąsiedztwie tylko skorzystać, trudno więc nawet sobie wyobrazić, by wbrew zdrowemu rozsądkowi budowane były gdzieindziej.**

„Miasto medyczne" zajmie przestrzeń około 10 ha, koszt budowy zaś wyniesie kilkanaście milionów złotych.

Szkice zostały już przygotowane. Rozpoczęcie robót uzależnione jest od otrzymania pieniędzy. Na tym miejscu należy podkreślić z naciskiem, **że potrzebne kapitały muszą się znaleźć.** Pieniądze musza być na ten cel przyznane jak najrychlej. **Chodzi przecież o najcenniejszy skarb — o zdrowie ludzkie.** To jedno stwierdzenie stawia inwestycję na pierwszym miejscu przed innymi, to jedno stwierdzenie wystarcza, by budowę klinik uznać za przedsięwzięcie niecierpiące ani chwili zwłoki.

Dzierżawcy w imię ogólnego dobra powinni jak najszybciej zwolnić część zajmowanego terenu. Odnośne czynniki zaś wyasygnować odrazu odpowiednie sumy.

Dzięki pomocy finansowej Ministerstwa Opieki Społecznej i Zarządu Miejskiego w Wilnie budynek Instytutu badań i walki z nowotworami stanie już w ciągu nadchodzącego lata. W ślad za tym pójdzie niechybnie wznoszenie gmachów innych klinik.

Sprawa budowy „miasta medycznego" jest tak doniosłą, że do tego tematu jeszcze nie raz wypadnie powrócić.

ANATOL MIKUŁKO.

Kowno wobec mowy min. Becka

Kowno, 6 maja 1939 r.

W dniu 28 ub. m. radiostacja litewska transmitowała mowę kanclerza Hitlera. Mowa polskiego ministra spraw zagranicznych — wbrew doniesieniom niektórych źródeł polskich — transmitowaną nie była. Dopiero o godz. 15 nadano ją w tłumaczeniu litewskim w ramach popołudniowego dziennika radiowego.

Prasa tym razem wyprzedziła radio. Dwa z ukazujących się ok. godz. 13 dzienników zdążyły dać własne streszczenia. Katolicki „XX Amžius" zaopatrzył je w tytuł: „Beck odrzucił wszystkie żądania Niemiec", organ ludowców „Lietuvos Žinios" — „Co powiedział dzisiaj Beck". Poza tym oba te pisma zamieściły obiektywne notatki informacyjne o Gdańsku i Gdyni. Trzecie pismo popołudniowe, półurzędowy „Lietuvos Aidas" umieścił tylko fotografię min. Becka, zapowiadając ogłoszenie jego mowy w następnym wydaniu porannym, gdzie się ona ukazała pod tytułem: „Polska nie zezwoli na odsunięcie siebie od Bałtyku". Jednocześnie ogłoszono tekst odpowiedzi polskiej na memorandum niemieckie:

„Rząd polski nie zgadza się z opinią rządu niemieckiego, że porozumienie z r. 1934 miała złamać Polska".

Prasa popołudniowa najwięcej miejsca poświęca mowie min. Becka i polskiemu memorandum. Obok pełnych tekstów obu oświadczeń przynosi ona odgłosy opinii światowej w formie komunikatów w urzędowej agencji „Elta", bądź też doniesień korespondentów tych pism z głównych stolic, m. in. i z Warszawy.

„Lietuvos Aidas" w artykule wstępnym pisze:

„We wszystkich kwestiach spornych Polska przez usta Becka oświadczyła w dniu 5 maja Niemcom dosyć stanowczo „nie". Jednak, jak i w mowie Hitlera, obok tego „nie" w odpowiedzi Becka pozostawiono możliwość pokojowej likwidacji istniejącego napięcia. Podkreślając szczere pragnienie pokoju, Beck zaznaczył jednak, że „dla Polski nie istnieje pojęcie pokoju za wszelką cenę". Bardziej cennym, niż pokój, jest honor narodu. Takimi słowami Beck zakończył swe oświadczenie. Należałoby z tego wyciągnąć wniosek, że Polska zgodzi się rokować z Niemcami w sprawie „nowego ułożenia stosunków" tylko w tym wypadku, jeżeli Niemcy przedstawią propozycje honorowe, nie naruszające suwerennych praw Polski i oparte na wzajemności. Byłoby dziś przedwcześnie przewidywać, w jaki sposób zareagują Niemcy na taką odpowiedź Polski. Jedno wszakże jest wyraźne — stosunki polsko-niemieckie wchodzą w stadium decydujące".

To samo pismo zamieszcza dziś list swego warszawskiego korespondenta o reakcji opinii polskiej na żądania Hitlera:

„Żądania te nie są nawet, naprawdę jakieś fantastyczne. Niejedno państwo przyjęłoby je z wdzięcznością. Lecz... amb. Moltke od bardzo dawna mieszka w Polsce, a nie zrozumiał jeszcze jak widać, uczuć i psychiki narodu polskiego. Poddanie się takiemu żądaniu daje się uzgodnić z „filozofią" zjadaczy powszedniego chleba, ale burzy ono ambicje, związane z ideą mocarstwową. P. Moltke musiał lepiej o tym wiedzieć...".

„XX Amžius" w artykule „Drzwi jeszcze nie zatrzaśnięte" snuje takie rozważania:

„Polska powiedziała „nie", lecz nie zatrzasnęła drzwi do porozumienia, zgadza się ona rokować z Niemcami, lecz tylko w tym wypadku, jeżeli Niemcy wezmą pod uwagę jej zasadnicze stanowisko. Położenie polityki niemieckiej stało się dosyć delikatne, drażliwe: tym razem wątpliwym jest, by Berlin mógł mieć nadzieję na osiągnięcie swych celów bez użycia siły. Skorzystanie zaś z siły oznaczałoby wojnę powszechną, gdyż nie ma wątpliwości, że Beck nie powiedziałby Berlinowi tak śmiało, chociaż i grzecznie, „nie", gdyby nie był całkiem pewien pomocy Anglii i Francji. Pewność ta jest zresztą zupełnie zrozumiała, gdyż po likwidacji Czechosłowacji sytuacja w Europie tak się ukształtowała, że Anglia i Francja stanęły wobec bezpośredniego niebezpieczeństwa. Z tego względu wczorajsza mowa min. Becka nie ułatwia sytuacji politycznej Europy, nie rozprasza chmur na jej horyzoncie; naprężenie pozostaje nadal".

„Lietuvos Žinios" wreszcie pod tytułem „Położenie w Europie nie wyjaśniło się, tylko Polska odpowiedziała Niemcom wyraźnie" opiniuje:

„Pozostało tylko: albo wojować, albo zgodzić się z istniejącym stanem rzeczy, albo — jeżeli się nie będzie przywiązywało zbyt wielkiej wagi do poczucia honoru i do ambicyj — rokować, ale na tę możliwość nie ma, jak wynika z oświadczenia Becka, prawie żadnej nadziei".

Przytoczone powyżej głosy głównych organów prasy kowieńskiej odpowiadają rzeczywistym nastrojom opinii litewskiej. Imponuje jej bezkompromisowe stanowisko Polski, jako odwaga, której w swoim czasie zabrakło innym partnerom Rzeszy. Ale „filozofia zjadaczy chleba" byłaby bardziej zrozumiała i... wygodna. Bo zdają tu sobie sprawę, iż w wypadku zbrojnego zatargu pomiędzy Rzeczypospolitą i Rzeszą nie da się — pomimo deklaracji o neutralności — pozostać na boku. A Litwa wolałaby uniknąć konieczności uczynienia wyboru pomiędzy dwoma wielkimi sąsiadami.

n.

Przemówienie min. Becka wzorem dla dyplomacji

Przychylne głosy Ukraińców

Prasa ukraińska podała dosłowny tekst przemówienia min. Becka, a niektóre gazety („Nowyj Czas") umieściły jego fotografię. Dzienniki ukraińskie jednak nie ograniczyły się tylko do umieszczenia dosłownego tekstu, lecz zaopatrzyły go pewnymi komentarzami i starały się z niej wyciągnąć wnioski na przyszłość.

„Diło" z dnia 7 maja w artykule „pokój, lecz nie za wszelką cenę" pisze: „Cały świat polityczny oczekiwał przemówienia min. Becka jako odpowiedzi na przemówienie Hitlera. Przemówienie min. Becka można scharakteryzować jako oświadczenie, podkreślające przede wszystkim momenty prestiżowe, zwracające największą uwagę na godność państwa... Nie wypada zapominać, że moment prestiżu w polskiej polityce zagran. od 1926 r. zawsze grał wielką rolę. Nawiększy kryzys przeżywał sojusz polsko - francuski na skutek wielkiej drażliwości marsz. Piłsudskiego i min. Becka na punkcie tych inponderabiliów, które były według ich mniemania naruszone, wskutek jednostronnego traktowania i interpretowania tego sojuszu przez Francuzów. Motyw prestiżowy grał wielką rolę w stosunku Polski do Małej Antanty, w niechęci do Ligi Narodów i do paktów zbiorowego bezpieczeństwa, w których możnaby było wyczuć lekceważenie lub obraźliwo-protekcyjne podejście. Trzeba stwierdzić, że polska polityka zagraniczna w ostatnich kilkunastu latach, stale podkreśla konieczność ustosunkowania się do niej, jako do samodzielnego czynnika i zdobyła sobie w świecie uznanie i zrozumienie. A wiele ku temu przyczynił się fakt zawarcia w 1934 r. porozumienia polsko-niemieckiego.

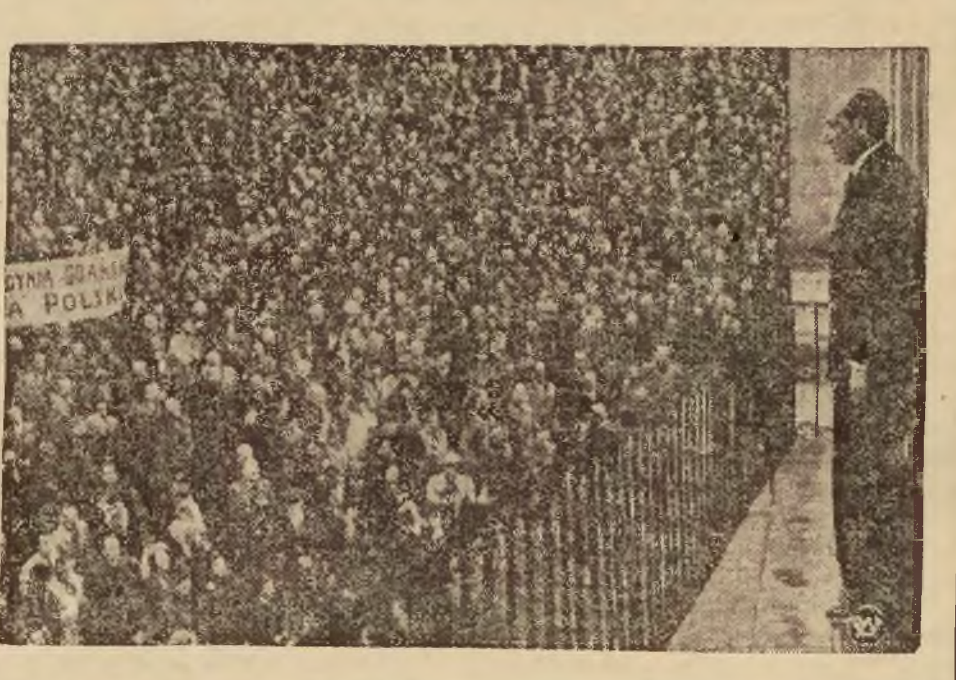
Min. Beck powiedział pod adresem Niemiec niemało gorzkich słów, choć aż w sposób wybitnie zręczny. Odrzucił obydwa żądania Niemiec, tak co do przyłączenia Gdańska do Rzeszy, jak i co do eksterytorialnej drogi, któraby łączyła Prusy Wschodnie z Rzeszą... Jednym słowem mamy w przemówieniu min. Becka, jak i w przemówieniu kanclerza Hitlera, elementy bardzo różne — takie, które można wykorzystać dla dobra pokoju, jak i takie, które, ktokolwiek idąc po linii własnych interesów mógłby interpretować, jako zaostrzenie sytuacji. Ten, podwójny charakter przemówienia min. Becka mieści się w jednym jego zdaniu: „Pokój, lecz nie za wszelką cenę". Mamy wrażenie, że znajdujemy się w okresie rozmów o cenę, o jej wysokość i jej wartość dla obu stron... Tylko z perspektywy dłuższego czasu można będzie ocenić praktyczno-polityczny wpływ przemówienia na dalszy ciąg wypadków historycznych, jakich jesteśmy świadkami. Ukraińcy, życzyliby sobie, ażeby to przemówienie wpłynęło korzystnie dla zachowania pokoju, a nie wznie cenia wojny. I, ażeby niektóre zwroty w przemówieniu min. Becka miały korzystny wpływ na bieg wewnętrznej, polskiej polityki narodowościowej".

„Nowyj Czas" z dnia 8-go maja 1939 roku w artykule „Stanowcze i umiarkowane" pisze: „Niecierpliwie oczekiwane nie tylko w Polsce dzisiejsze przemówienie min. Becka jest od ostatniego przemówienia Hitlera bezwątpienia najważniejszą enuncjacją w masztabie europejskim. Przemówienie to jest klasycznie „beckowskie!" „Jest w nim cały żywy min. Beck, dyplomata, który w stroju pułkownika artylerii reprezentuje się nie lepiej, niż we fraku dyplomatycznym; dyplomata i polityk, w którego przemówieniach — zresztą dość rzadkich, — zawsze wiadomym jest „Jak" a nie „Co". „Jak" niezmienne, ogólnie znane słuchaczom polskim i nie polskim: dźwięczny bas męski, chłodnie — zdystansowane brzmienie, lapidarność żołnierska połączona z ostrożnością sztabowca. Tym więcej w dzisiejszym jego przemówieniu zasługuje na uwagę jego „Co" — meritum.

Przemówienie to możliwie wejdzie do podręczników szkół dyplomatycznych, jako wzór, jak powinien przemawiać, w odpowiedzi na żądanie czy groźby państwa silniejszego przedstawiciel państwa słabszego i mimo tego niesklonnego do ustępstwa w sprawach zasadniczego znaczenia. Jest w tym przemówieniu nie tylko retoryczne, lecz częściowo i merytoryczne umiarkowanie rzecznika strony materialnie słabszej w sporze, ale na tle tego umiarkowania tym dobitniej uwypukla się zasadnicza odpowiedź: „Nie znamy pokoju — za wszelką cenę" i „Nie damy się odeprzeć od Bałtyku". Rzeczywiście przemówienie min. Becka brzmi, jak votum Lutra: „Przy tym stoję i inaczej nie mogę".

X.

Po historycznej mowie min. Becka

Moment spontanicznej manifestacji ludności Warszawy na dziedzińcu MSZ na cześć pana ministra Becka, po jego historycznym przemówieniu w Sejmie w dn. 5 kwietnia br.

Nożycami przez prasę

USPOKOJENIE

Jak to było do przywidzenia po mowie min. Becka nastąpiło pewne uspokojenie zarówno na Zachodzie, jak i u sąsiadów. Trzeba dodać, że u nas było zawsze spokojnie nawet w momencie zaniepokojenia na Zachodzie.

Czy „wzmocnienie" osi przez 2 aspirantów sztuki dyplomatycznej, jakie miało miejsce w Mediolanie, osłabia atmosferę „uspokajania się"?

W korespondencji z Paryża „Gazeta Polska" tak ocenia stanowisko Włoch w sprawie Gdańska.

Nie przypuszcza się na ogół we Francji, aby Włochy mogły się zdecydować na zaryzykowanie utraty swego nowozdobytego imperium afrykańskiego, które przy układzie sił na morzach Śródziemnym i Czerwonym, byłoby zlikwidowane przypuszczalnie w ciągu 6 tygodni. Na podstawie angielskich informacji, Francja mniema, że dla Włoch obrona Gdańska na rzecz niemieckiego sojusznika, nie warta jest ryzykowania tak ważnej imperialnej stawki. Czyli, że włoska troska o panowanie nad Afryką wschodnią, staje się przeszkodą dla niemieckich kontynentalnych tendencji ekspansyjnych.

GRUNT SIĘ NIE PRZEJMOWAĆ

Odporność militarna jest odpowiednikiem odporności psychicznej. Rozumieją to dobrze poznańczycy. Tegoroczne Targi Poznańskie oparły się panikarzom i płotkarzom zwycięsko.

Po mowie min. Becka natychmiast zawarto kilkanaście większych transakcyj. Komentarzy nie trzeba.

Robiąc więc krótki bilans powystawowy należy stwierdzić, że Międzynarodowe Targi Poznańskie krzepnąc z roku na rok, zdobyły już sobie ustaloną i dodać trzeba zasłużoną sławę. Wystawę zwiedziło około 300.000 osób, w tym sporo z zagranicy, m. in. i z Afryki. Obroty wyniosły około 90 milionów złotych, przy czym znowu — sporo było w tym roku nieoczekiwanych obrotów zagranicznych, szczególnie w branży metalowej. Zawarły już transakcje lub nawiązały stosunki handlowe: Brazylia, Szwecja, Turcja, Litwa, Afryka południowa, Bułgaria, Węgry i inne. Nie brakło wśród kupujących także i Niemców.

Wystawców było około 2.000, w tym 30 proc. zagranicznych. Szczególnym zainteresowaniem cieszyły się nasze obrabiarki, ceramika artykuły biurowe, budownictwo, elektrotechnika, radio i... lalki.

Atrakcją było Zaolzie, które w tym roku po raz pierwszy wystąpiło na wystawie swej Macierzy.

(„Kurjer Poranny").

Tymczasem jakoby w Wilnie są ludzie, którzy odkładają inwestycje, aż do „zupełnego uspokojenia się". Jeżeli tak jest to popełniają gospodarczą zdradę stanu. Wprost odwrotnie nie należy wyzyskać koniunkturę we Francji, Anglii i USA.

WRZENIE WŚRÓD ROBOTNIKÓW WŁOSKICH

„Robotnik" pisze:

Paryski „Oeuvre" w art. Tabouis donosi, że Hitler bardzo jest zaniepokojony stanem umysłów we Włoszech: Nie ma nastroju do wojny z Francją! W kołach robotniczych szybko rośnie niezadowolenie. W Mediolanie np. podobno panuje taki niepokój w kołach robotniczych, że bardzo łatwo może przybrać charakter rewolty.

W zakładach Alfa Romeo, Itott Frasquini i Caproni aresztowano wielu robotników za kolportaż antyfaszystowskich wydawnictw i zbieranie pieniędzy na głodne dzieci hiszpańskie?

Podobne aresztowania przedsięwzięto w Turynie, Bolonii i nawet w robotniczych dzielnicach Rzymu.

Tabouis donosi, że włoska „Ovra" (policja polityczna) została wzmocniona przez przysłanie z Niemiec „zdolniejszych" agentów Gestapo. Agenci Gestapo mają nauczyć „Ovr'ę" „naukowych" metod śledzenia i opanowywania robotników.

Ale mimo to Hitler się pono niepokoi...

Rok 1914 nazbyt żywo stoi jeszcze w oczach społeczeństwa włoskiego, ażeby mogło o nim zapomnieć.

l.

Motywy wyroku na Kucharską

Zabiła z pobudek niskich

Jak pisaliśmy Julia Kucharska, żona adwokata warszawskiego została skazana na 15 lat więzienia za zabicie brata swego. Sąd w następujący sposób uzasadnił wyrok:

W dn. 29 września 1938 r. o godz. 14 m. 46 w mieszkaniu przy ul. Lwowskiej 8 — lekarz dr Korzycki stwierdził zgon inż. Zbigniewa Gierszewskiego. Zmarłego zastano we własnym gabinecie, przy biurku w pozycji siedzącej. Żadnych obrażeń zewnętrznych na ciele zmarłego, ani też śladów walki nie stwierdzono. W gabinecie sznur od słuchawki aparatu telefonicznego był przecięty, brakowało klucza od drzwi gabinetu.

MORDERCA BYŁ OSOBĄ ZNANĄ ZABITEMU

Pozycja zwłok, brak śladów walki, oraz sytuacja pokoju pozwala wydedukować, że Gierszewski został zabity niespodziewanie przez osobę mu znaną, która przeszła za jego fotelem pod pozorem skorzystania ze ściennego aparatu telefonicznego.

Śmierć mogła nastąpić między godz. 10 m. 30 — 11 m. 40. Stwierdzony brak portmonetki i wywrócenie kieszeni spodni były jedynymi śladami poszukiwań przedmiotów przy zmarłym i w pokoju.

Obraz miejsca zbrodni pozwala na wysnucie następujących wniosków: Morderstwo nie miało na celu rabunku. Morderca nie był człowiekiem, który metodycznie dokonał czynu, na co wskazuje błąd przy przecięciu sznura telefonicznego. Strzał oddany nie był ani trudny, ani tym mniej oddany precyzyjnie. Wreszcie morderca starał się w sposób nieudolny stworzyć pozór morderstwa rabunkowego.

W czasie sekcji zwłok wyjęto z ciała zmarłego pocisk wystrzelony z pistoletu automatycznego o kalibrze 6,35 mm. Według opinii instytutu ekspertyz sądowych oraz biegłego pocisk ten z pewnością nie mniejszą niż 90 na 100 wystrzelony został z pistoletu automatycznego stanowiącego własność adw. Wiesława Kucharskiego. Sąd nie znalazł żadnych błędów wątpliwości i sprzeczności w tych opiniach.

W znalezionym kalendarzu terminowym i kalendarzyku kieszonkowym pod datą 29 września zmarły własnoręcznie zaznaczył że o godzinie 10 ma spotkanie z Kucharską.

Julia Kucharska w dniu 27 września podjęła w firmie „Łowiec" pistolet automatyczny męża wraz z 6 nabojami. Pistolet ten pokazała mężowi nazajutrz, prosząc o wskazówki techniczne. Pistolet Kucharski odnalazł w swym mieszkaniu w dniu 30 września, jedynie z 5 kulami w magazynie, a zatem Julia Kucharska była w posiadaniu i mogła dysponować pistoletem w dniu zabójstwa Gierszewskiego.

Na pytanie, czy Kucharska znajdowała się w Warszawie w chwili, gdy dokonano mordu, wypada odpowiedź twierdząca. Z wyjaśnień Kucharskiego oraz Jackowskiej wynika, że Kucharska wyszła z domu około godz. 10, do Komorowa zaś przybyła około godz. 12.30, czyli opuściła Warszawę pociągiem E. K. D., odchodzącym o godz. 12.05.

SYLWETKA OSKARŻONEJ

Julia Gierszewska wychowała się w warunkach dobrobytu materialnego, pieszczona przez ojca, nielubiana przez matkę, odpłacając zresztą matce równą niechęcią. Silnie i zdecydowanie pokierowała swym życiem, poślubiając w bardzo młodym wieku, wbrew woli rodziców, Wiesława Kucharskiego. Posiadając charakter egocentryczny, odnosząc wszystkie zjawiska na płaszczyznę własną, wyrastając w środowisku, gdzie kult pieniądza dominował, pod wpływem męża, który nie mógł służyć za wzór dodatnich cech charakteru, kształtowały się wartości charakteru Julii Gierszewskiej.

Gdy we własnym domu nie znalazła ziszczenia swych pragnień, Julia Kucharska tym silniej zaczęła szukać zapomnienia w rozrywkach, trwoniąc lekkomyślnie wraz z mężem dobytek, który dostał się drogą spadku.

Zasoby finansowe małżonków Kucharskich, a właściwie Julii Kucharskiej, wyczerpywały się, a równocześnie obniżał się poziom moralny. Nieuchronna katastrofa materialna zbliżała się, a z nią konieczność odrzucenia tego wszystkiego, co stało się przyzwyczajeniem, zjawiało się widmo szarej egzystencji. Koniec września 1938 r. zwiastował ruinę.

Myśl poszukuje ratunku. A może brat, ten zamożny brat pomoże... Jedyna to zresztą deska ratunku udać się do niego, może nawet nastraszyć samobójstwem.

W tym czasie, gdy warunki materialne były nader opłakane, a nadto stosunki osobiste małżonków Kucharskich skomplikowały się, pada Zbigniew Gierszewski.

W dniu 4 października po przeprowadzonej rewizji w mieszkaniu Kucharskich i ogłoszeniu postanowienia o aresztowaniu, Kucharska rzuca znamienne przekleństwo na matkę za to, że „nie wyjdzie z więzienia do którego teraz idzie". Podczas przebierania się Kucharskiej pomiędzy małżonkami następuje rozmowa, która zmienia stosunek Kucharskiego do żony.

Od tej chwili Kucharski odstępuje od żony, pozostawia ją swemu losowi, w sposób najzupełniej jawny podtrzymuje swój stosunek z Jackowską, likwiduje mieszkanie i zamieszkuje w jednym domu z Jackowską w pokojach kawalerskich. Żonę wymazuje z życia swego i pamięci.

Zespół powyżej przytoczonych danych pozwala na odtworzenie następującego obrazu i motywów zbrodni.

PRZEBIEG ZBRODNI

W gabinecie przy ul. Lwowskiej w umówionym terminie spotkali się Gierszewski i Kucharska. Nie zeszli się na rozmowę jak serdeczni przyjaciele, a przecież są bliscy, lecz nieufni, nieustępliwi, zimni i obojętni. Z jednej strony młodszy brat zamożny, a z drugiej siostra, która znajduje się u kresu możliwości. Prosi o względność, przedstawia swoją sytuację, być może prosi o pożyczkę, być może grozi samobójstwem. Padają słowa odmowy, z których każde ma ciężar kamienia, miażdżącego wszelkie nadzieje. Nienawiść do brata kształtuje decyzję. Pod pretekstem rozmowy kieruje kroki do telefonu. Podnosi słuchawkę, i, stojąc poza fotelem brata, oddaje strzał w głowę. Jeden strzał z tak bliskiej odległości wystarcza.

Julia Kucharska zabiła brata.

Zaczyna działać instynkt samozachowawczy. Należy zapobiec dzwonkom telefonu. Przecina sznur, lecz czyż można myśleć z precyzją, czyż można zdawać sobie sprawę, że należało przeciąć kabel z miastem, a nie sznur słuchawki. Zabór portmonetki i widoczne wyciągnięcie kieszeni nazewnątrz tworzy pozory rabunku. Wreszcie odchodzi, zabierając klucz, by jaknajpóźniej spostrzeżono zbrodnię. Wyjeżdża do Komorowa. Tam następuje odprężenie nerwów. Kucharska rozpacza i płacze, lecz całkowite załamanie nastąpi, gdy zostanie wstrząśniętą niezrozumiałą dla niej wieścią, przywiezioną przez męża, że brat popełnił samobójstwo. Kucharska drętwieje i mdleje, lecz powraca świadomość. Zbrodnia nie została wykryta, jeszcze jest nadzieja. Trzeba być silnym i walczyć.

ZBRODNIA Z NISKICH POBUDEK

Czyn oskarżonej, która w sposób skrytobójczy pozbawiła życia swego młodszego brata, działanie z pobudek niskich, świadczy o znacznym nasileniu woli przestępczej.

Środowisko, z jakiego oskarżona pochodzi, wychowanie, wykształcenie i warunki życiowe dały jej do ręki oręż do spokojnego i uczciwego życia, jedynie charakter i predyspozycje psychiczne spowodowały spaczenie linii moralnej. Wszystkie te względy uzasadniają wymierzenie kary 15 lat więzienia. Wobec niskich pobudek Sąd orzekł również pozbawienie praw.

Powództwo cywilne Karoliny Gierszewskiej sąd oddalił.

Paryż podzielony na dwa obozy

60 tys. franków czy małżeństwo

Wybierze porucznik R.

W Paryżu toczyła się przed poroma dniami sprawa, która wzbudziła nie tylko zainteresowanie, ale też wywołała gorące spory.

Paryż podzielił się na obóz kobiecy i obóz męski. Kobiety orzekły jednomyślnie, że zmniejszenie swego wieku o parę lat, to rzecz błaha, nieomal konieczne, uważać ją za powód do zerwania narzeczeństwa — to absurd! Obóz męski nie był tak zwarty, jednakże w znacznej większości twierdził, że fałszywe podanie wieku narzeczonej graniczy z oszustwem. Jeśli nie jest może wystarczającym powodem zerwania zaręczyn, to w każdym razie może przyczynić się do podważania zaufania narzeczonego.

Sprawa, która dała powód do sporów przedstawia się pokrótce następująco:

Oficer, który niedawno opuścił Saint-Cyr, porucznik R. poznał piękną i szykowną nauczycielkę pannę Małgorzatę. Panna Małgorzata w wieku lat 34 zachowała w pełni krasę młodości i w oczach zakochanego porucznika uchodziła za jego rówieśnicę.

Młodzi ludzie poznali się na balu. Wzajemne towarzystwo wydało im się bardzo miłe, to też dużo tańczyli, urządzali wspólne wycieczki, z biegiem czasu stosunki ich zacieśniły się jeszcze bardziej.

W listopadzie roku ubiegłego panna Małgorzata spostrzegła się, że zostanie matką. Podzieliła się tą wiadomością z porucznikiem, który orzekł, że wobec tego muszą się pobrać. Zaczął też wyrabiać i zbierać potrzebne dokumenty. Wówczas to w jego rękach znalazły się papiery narzeczonej, z których przekonał się, że ta młoda osoba nie tylko nie jest jego rówieśnicą, ale starsza jest od niego bez mała o lat dziesiątek.

Odkrycie to zrobiło na nim duże wrażenie. Zaufanie, jakie miał do panny Małgorzaty zostało za jednym zamachem podważone. Trzebaż, że akurat w tym czasie starania jego ojca, zmierzającego do tego, aby młodego porucznika przenieść z garnizonu, w którym toczyła się idylla do Paryża — odniosły skutek. Porucznik wyjechał... i podobno zapomniał o narzeczonej i swojej obietnicy.

Na wokandzie znalazła się wówczas sprawa wytoczona przez opuszczoną, która żądała odszkodowania za złamanie obietnicy małżeństwa i uwiedzenie oraz wypłacania renty dla dziecka, które w międzyczasie ujrzało światło dzienne i które porucznik uznał za swoje.

Sprawa ciągnęła się kilka dni. Adwokaci popisywali się retoryką i wynajdowali liczne argumenty w obronie stron. Mówiono więc wiele o konieczności absolutnej szczerości między małżonkami, a także o tym, jak doniosłą rzeczą jest dotrzymywanie swoich zobowiązań — szczególniej tam, gdzie w grę wchodzą małoletni.

Po dłuższej rozprawie sędziowie uznali, że jakkolwiek nie ma dostatecznego powodu do zerwania obietnicy małżeńskiej, niemniej trudno w danym wypadku mówić o uwiedzeniu, ponieważ panna Małgorzata jest osobą dojrzałą i do tego przyszła w swoim czasie kurs pielęgniarski, wobec czego należy przyjąć, że zdawała sobie sprawę z tego co czyni, zgadzając się na zbliżenie ze swoim przygodnym znajomym.

Rozważywszy pro i contra sędziowie przyznali matce 60.000 franków i rentę dla dziecka — pozostawiając lekkomyślnemu porucznikowi do wyboru, czy woli ten haracz, czy też małżeństwo..

Konfiskata powieści p. Kobylińskiej

została uchylona

W połowie ub. miesiąca prokuratura poznańska zarządziła konfiskatę powieści znanej literatki wileńskiej p. Eugenii Kobylińskej p. t. „Wielki Tydzień", która uzyskała II nagrodę na ogólno - polskim konkursie księgarni i drukarni św. Wojciecha. Powieść ta została natychmiast wycofana z księgarni w całej Polsce.

O konfiskacie tej zamieściliśmy wiadomość 14 kwietnia br., podając jednocześnie wyjątek z recenzji o tej książce pióra p. dr Charkiewicza. Prokuratura wileńska skonfiskowała nam tę wzmiankę w części, zawierającej wyjątek ze wspomnianej recenzji.

Obecnie wileńska filia księgarni św. Wojciecha oraz autorka została powiadomiona o uchyleniu konfiskaty „Wielkiego Tygodnia".

Jak z tego widać Sąd Okręgowy w Poznaniu który rozpatrywał motywy konfiskaty, nie znalazł w treści powieści nic takiego co by kolidowało z kodeksem karnym. Jak pisaliśmy autorkę zamierzano pociągnąć do odpowiedzialności karnej z artykułów, mówiących o obrazie władz i rozsiewaniu fałszywych wiadomości. (z.)

Hitler — Wilhelm III

Analogie z 1806 roku

Gazeta angielska wychodząca w Moskwie stwierdza, że mowy kanclerza Hitlera przypominają bardzo mowy króla Ferdynanda Wilhelma III, wygłaszane w jesień 1806 r., bezpośrednio przed klęską Prusaków pod Jeną. Jedna z tych mów brzmiała tak: „Jest czas najwyższy, żeby Napoleon dostał nauczkę. My Niemcy jesteśmy solą ziemi, lojalność, szlachetność, dzielność, skromność i wszystkie inne cnoty kobiet niemieckich, pobożność ludu — wszystkie te elementy muszą zatriumfować nad zdemoralizowanymi społeczeństwami Zachodu, ludźmi, którzy łamią wiarę, przepędzają królów, a nawet jak we Francji, zamordowali króla. Stolicę swoją zamienili Francuzi na Babilon pełen rozpusty. My mamy najpierwszą armię świata, i już po pierwszych utarczkach z tej armii Korsykanina nie zostanie nic".

Po tej mowie walki zaczęły się w dniu 8 października, a 14 października Napoleon rozbił pierwszą armię pruską pod Jeną, podczas gdy Davout zaatakował drugą armię pod Auerstaedt. Prusacy pobici zostali straszliwie i definitywnie w obu tych bitwach. Wieczorem 14 października armia pruska przestała istnieć. 24-go Napoleon wkroczył do Poczdamu, a 28-go wszedł na czele Starej Gwardii do Berlina. Powitano go najuniżeniej z objawami serwilistycznej czołobitności.

W dzienniku swoim napisał Napoleon tego dnia: „Już byłem jako zwycięzca w Mediolanie, w Kairze i w Wiedniu, ale przyznaję, że nigdzie nie zostałem powitany tak gorąco, jak właśnie przez tych Prusaków, którzy na mnie piorunowali w swych mowach i nie mieli dla mnie ani jednego słowa uznania". Król pruski uciekł na sam koniec kraju, do Kłajpedy, i stąd napisał do Napoleona uprzejmy list: „Wyrażam nadzieję, że Wasza Cesarska Mość dobrze się czuje w pałacu poczdamskim, i że wszystko tam na przyjęcie Waszej Cesarskiej Mości było przygotowane".

Napoleon dostawszy ten list uważał, że taka gościnność jest nieco przesadzona. W ogóle na list nie odpowiedział.

Reprezentacja szkół Litwy w Wilnie

Do Wilna zamierza przyjechać na 3 dni reprezentacja Litwy w piłce koszykowej.

Litwa rozegra trzy mecze 13. 14 i 15 maja z uczniami szkół wileńskich. Pierwszego dnia Litwini grać będą z repr. gimn. Litewskiego w Wilnie. W drugim dniu przeciwnikiem Litwinów będzie doskonały zespół gimn. Ad. Mickiewicza, a w trzecim meczu reprezentacja Litwy ma zmierzyć się z reprezentacją Wilna

Mecze się odbędą w Parku Szkolnym. Nie trzeba dodawać, że zapowiedź tych meczów obudzi w Wilnie zrozumiałe zaciekawienie.

Pół żartem, pół serio

Cień Albanii

— Dlaczego Włosi anektowali Albanię akurat 7 kwietnia?

— Gdyż dowiedzieli się w przeddzień tej daty, że artyleria albańska dała na cześć nowonarodzonego następcy tronu 101 strzałów i wystrzelała w ten sposób cały zapas amunicji!

Koleje w Z. S. S. R.

Na dworcu w Charkowie jakiś podróżny podchodzi do zawiadowcy.

— Przepraszam was, towarzyszu... Na który tor zajedzie pociąg z Moskwy?

— To zależy, który wcześniej przybędzie, czy pociąg 7.47, czy 11.55...

Układ włosko-niemiecki oceniają:

Wojowniczo w Berlinie, ostrożnie — w Rzymie, lekceważąco — w Paryżu

BERLIN, (Obsł. sp.) Prasa niemiecka samohypnotyzuje się za nscenizowanym sukcesem mediolańskim, poświęcając omówieniu tego zagadnienia całe szpalty i stronice dzisiejszych numerów. W relacjach niemieckich w pierwszym rzędzie uderza butny ton oraz usiłowanie przedstawienia tego sojuszu, jako wyniku WOLI OBU MŁODYCH I POTĘŻNYCH NARODÓW“.

Najpierw więc opisuje się entuzjazm, z którym, wbrew wiadomościom napływającym z Paryża, masy ludności włoskiej witały von Ribbentropa w Mediolanie, a następnie w jego drodze nad jezioro Gomo, gdzie niemiecki minister spraw zagranicznych, syty sukcesu mediolańskiego, zgodnie z oficjalnym komunikatem niemieckim, pozwolił sobie na jednodniowy odpoczynek. Wieczorem Ribbentrop wyjechał do Berlina, by złożyć sprawozdanie kanclerzowi Hitlerowi ze swej misji.

Prasa niemiecka twierdzi, że sojusz wojenny i polityczny, który skrystalizował się w Mediolanie jest odpowiedzią Anglii na jej politykę okrążenia. „Między Zachodem i Wschodem Europy, pisze „Volkischer Beobachter“ dwignięta została ściana nie do przebicia, która powinna izolować nagle zainteresowanie się państw zachodnich problemami Wschodniej Europy. Scementowana oś Berlin — Rzym, twierdzi „Berliner Zeitung Am Mittag“ ZNISZCZY RESZTKI TRAKTATU WERSALSKIEGO W EUROPIE“.

Naturalnie, że każde pismo niemieckie poczuwa się do obowiązku głosić zgodnie z rozkazem swego mistrza propagandy min. Goebelsa, że „PAKT MEDIOLAŃSKI JEST ZAPOWIEDZIĄ NOWEGO BEZPIECZEŃSTWA I POKOJU W EUROPIE“. W czym ma się wyrazić to nowe „bezpieczeństwo“ o to było by się trudno dowiedzieć, chyba z ostatecznie opracowanych planów sztabów generalnych Włoch i Niemiec.

PARYŻ, (Obsł. sp.). Prasa francuska, jak zresztą i londyńska, nie przecenia zbytnio paktu mediolańskiego. Ogólnym zdaniem kół politycznych pakt mediolański ZOSTAŁ ZAINSCENIZOWANY, BY W TEN SPOSÓB OSŁABIĆ MOCNE ECHA PRZEMÓWIENIA MINISTRA BECKA TREŚĆ KTÓREGO RZESZA TAK SKWAPLIWIE UKRYWA PRZED 80 MILIONAMI NIEMCÓW.

Miała to być odpowiedź na politykę okrążenia Niemiec, rzekomo, prowadzoną przez Demokrację Zachodnią.

Prasa paryska twierdzi, że podczas narad mediolańskich hr. Ciano KILKAKROTNIE TELEFONOWAŁ DO MUSSOLINIEGO. Chodziło przede wszystkiem o sprecyzowanie stanowiska włoskiego w sprawie gdańskiej. D'a kół politycznych jest tajemnicą poliszynela, że Mussolini ... mu partnerowi pokojowe zalecenie. Jak piszą dzienniki paryskie, Włochy proponowały szerokie prawa dla Polski w Gdańsku, natomiast solidaryzowały się z Niemcami co do autostrady przez województwo pomorskie.

W Paryżu podkreślają również, że włoskie społeczeństwo jest bardzo niezadowolone z ponownego zatwierdzania osi. Dzienniki włoskie nie piszą zresztą o tym pakcie w tak entuzjastycznych wyrazach jak to czynią Niemcy. Bucie prasy niemieckiej przeciwstawia się ostrożność prasy włoskiej. Znamiennym jest również oświadczenie hr. Ciano złożone dziennikarzom, w którym włoski minister spraw zagranicznych, mówiąc o pakcie mediolańskim nie nazwał osiągniętego układu sojuszem wojennym, lecz tylko... PRAWIE SOJUSZEM WOJENNYM.

Katarakta na oczach Mussoliniego

Druga wizyta u słynnego okulisty

W ubiegły czwartek, jak donosi dziennik „Exchange Telegraph“, Mussolini przybył do Zurychu samolotem do słynnego okulisty prof. Vogta. Po konsultacji, Mussolini, który cierpi na kataraktę, powrócił tego samego dnia do Mediolanu.

Jak informuje dziennik londyński, była to już druga wizyta Mussoliniego u prof. Vogta.

Woj. L. Bociański i gen. Olszyna Wilczyński

protektorami biegu narodowego

Wczoraj pisaliśmy b. obszernie o mającym się odbyć w Wilnie 14 maja biegu narodowym z udziałem za wodników prowincjonalnych.

Protektorat nad biegiem objąć raczyli pp.: wojewoda wileński L. Bociański i gen. Olszyna Wilczyński.

Do komitetu organizacyjnego zaproszeni zostali pp.: płk. Janowski, wicestarosta Grodzicki, starosta Czernichowski, nacz. Wiśniewski, mjr. Wilczyński, mjr. Romiszowski, mjr. Gołyński, mjr. Fruziński, red. Nieciecki, Pęgowski i Kudukis.

Bieg odbędzie się o godz. 12 na trasie plac im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, ul. I Baterii, Zygmuntowska, Cieletnik, ogród po-Bernardyński i spowrotem na plac im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Startować będzie 60 biegaczy z: Wilna, Trok, Oszmiany, Mołodeczna, Lidy, Szczuczyna po 10 z każdego powiatu.

Najlepsi biegacze wysłani zostaną do Warszawy, gdzie wezmą udział w biegu centralnym.

Niemcy uciekają do Polski w pełnym uzbrojeniu

Wymowną ilustracją panujących w Niemczech nastrojów jest fakt masowych dezercji żołnierzy armii niemieckiej z garnizonów Śląska Opolskiego. Przekraczają oni granicę z Niemiec do Polski, w pełnym umundurowaniu i uzbrojeniu, prosząc o prawo azylu. Dezerterzy ci nie są bynamniej wątpliwej narodowości a „pełno - rasowymi Niemcami“, pochodzącymi z głębi Niemiec. Zbiegowie ci ponoszą przy ucieczce ryzyko utraty życia bowiem uciekają pod ogniem niemieckich strażników. Takich trzech zbiegów zgłosiło się wczoraj na placówkach straży granicznej garnizonu olsztyńskiego. Powodem ucieczki jest niedostateczne wyżywienia, nienawiść do hitleryzmu, prześladowania religijne, nastroje antywojenne i poniewieranie godnością ludzką. Władze niemieckie chcąc zapobiec zbiegostwu urządzają specjalne prelekcje, przedstawiające w niesłychanie potwornej formie istniejące rzekomo w Polsce stosunki.

6 kandydatów utraciło prawo ubiegania się o mandat

Numery poszczególnych list wyborczych

Główna Komisja Wyborcza na ostatnim swym posiedzeniu rozpatrywała listy poszczególnych ugrupowań stających do wyborów oraz badała uprawnienia kandydatów na radnych.

Zatwierdzone zostały wszystkie listy.

JEST ICH OGÓŁEM 73.

Ugrupowań zaś stających do wyborów 8, z czego 4 chrześcijańskie i 4 żydowskie.

Z list kandydatów skreślono 6 nazwisk, ponieważ kandydaci ci nie odpowiadali wymogom stawianym przez ordynację wyborczą. Na ostatecznie więc zatwierdzonych listach

FIGURUJE ŁĄCZNIE 642 KANDYDATÓW,

z czego wybranych zostanie 72 radnych.

Główna Komisja Wyborcza jest obecnie zajęta przygotowaniem oficjalnych obwieszczeń, które w końcu bieżącego tygodnia zostaną rozplakatowane na murach miasta. Obwieszczenia te będą zawierały nazwiska kandydatów wszystkich list w poszczególnych okręgach, numery poszczególnych list, oraz adresy lokali w których w dniu 21 bm. odbywać się będzie głosowanie. Wydanych zostanie 17 obwieszczeń t. j. tyle ile jest okręgów wyborczych.

Jeżeli chodzi o numery poszczególnych ugrupowań to nie są one wszędzie jednakowe.

Jednakowe numery we wszystkich okręgach otrzymały tylko następujące listy:

CHRZEŚCIJAŃSKI BLOK GOSPODARCZEGO ROZWOJU WILNA — LISTA NR 1.

Lista P. P. S. i Klubu Demokratycznego figuruje również, jako lista **Nr 2.** Poza tym lista Żydowskiego Bloku Wyborczego we wszystkich okręgach otrzymała Nr 5. Lista adwokata Czernichowa, występująca tylko w jednym okręgu (XVII) zaopatrzona została w Nr 4.

Wszystkie pozostałe listy wyborcze nie mają jednakowych numerów i zależnie od okręgu figurują pod tym lub innym numerem.

Mussolini 14 bm. ponowi żądanie wobec Francji

PARYŻ, (Obsł. sp.). W Paryżu otrzymano wiadomość, iż Mussolini ma wygłosić 14 bm. w Turynie wielkie przemówienie polityczne, które szczególnie po pakcie mediolańskim, budzi we Francji wielkie zainteresowanie. W kołach politycznych wyrażane są przypuszczenia, iż w Turynie Duce formalnie skonkretyzuje swoje żądania wobec Francji.

Król Wiktor Emanuel

złoży oficjalną wizytę Hitlerowi w Berlinie

BERLIN, (Obsł. sp.). Niemieckie biuro informacyjne podaje, iż w przyszłym miesiącu Wiktor Emanuel przybędzie do Berlina, jako gość kanclerza Hitlera.

Wizytą tą „oś“ chce raz jeszcze zadokumentować swoją zwartość i gotowość do wspólnego działania.

Odczyt Gustawa Morcinka

Dziś, tj. wtorek 9.V odbędzie się o g. 19 w sali V Gmachu Głównego USB (wejście od Ś-to Jańskiej) z ramienia Powszechnych Wykładów USB odczyt pisarza śląskiego Gustawa Morcinka na temat „Śląsk wczoraj i dziś“.

W odczycie autor, zapisany chlubnie w naszej literaturze szeregiem powieści i nowel ilustrujących walkę ludu śląskiego o zachowanie polskości, przedstawi oblicze duchowe tego ludu, który w walce z naporem germańskim umiał nie tylko walczyć ale i zwyciężać.

Ważne narady wojenne

angielsko-francuskie

BERLIN, (Obsł. sp.). Niemieckie biuro informacyjne podaje: Dziś całkiem niespodziewanie przybyła do Francji liczna delegacja wyższych oficerów angielskiego sztabu generalnego, którzy niezwłocznie spotkali się na ważnej naradzie z najwybitniejszymi przedstawicielami sztabu generalnego Francji.

Jednocześnie, jak opiewa komunikat niemiecki, rozpoczęły się ważne narady wojenne angielsko - francuskie w Casablanca.

W naradach tych biorą udział gubernatorowie Gibraltaru i Marocco.

Kwestia jugosłowiańska

czołowym zagadnieniem paktu Mediolańskiego

PARYŻ, (Obsł. sp.). Koła paryskie uważają, że już najbliższe dni przyniosą wzmożoną działalność dyplomacji niemieckiej i włoskiej na Bałkanach. Panuje powszechne przekonanie, że jednym z zagadnień bardzo szeroko omawianych na konferencji mediolańskiej była również sprawa jugosłowiańska.

Jak wiadomo ugoda między Serbami i Chorwatami w ostatniej chwili nie doszła do skutku. Jest to ponieką zasługą dyplomacji niemieckiej. Z drugiej zaś strony twierdzą, że do zerwania rokowań przyczyniły się w pierwszym rzędzie Włochy, które w ostatniej niemal chwili przed zawarciem umowy serbsko - chorwackiej wystąpiły do rządu jugosłowiańskiego, jak twierdzi „Reuter“ z propozycją zawarcia paktu o nieagresji na 20 lat. Regent Paweł uwierzył tej „gwarancji“ mimo przykładu czechosłowackiego i innych i zbyt pośpiesznie zerwał rokowania z Chorwatami.

Szkoła pielęgniarstwa w Wilnie

Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie powodowany troską o należyty dobór pielęgniarek, zatrudnionych w społecznej służbie zdrowia, zakłada w Wilnie 2½ letnią Szkołę Pielęgniarstwa, która służyć ma szkoleniu i wychowaniu personelu fachowego do pracy w szpitalach, ośrodkach zdrowia, ambulatorium, oraz w charakterze sił pomocniczych na terenie działalności lekarzy domowych.

Szkoła Pielęgniarstwa jest, zarówno ze względu na wymagany cenzus wykształcenia, jak staranny dobór kandydatek, szkołą zawodową dla kobiet inteligentnych. Pielęgniarstwo, z uwagi na cele swe i zadania, odpowiada idealnym stronom psychiki kobiecej w tak dużym stopniu, jak mało który zawód, to też skupić się w nim powinny żywioły szukające w pracy zawodowej nie tylko wyłącznie środków egzystencji, lecz pragnące, pracując zawodowo, realizować równocześnie swe ideały życiowe.

Szkoła Pielęgniarstwa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych posiada uprawnienia szkół państwowych. Absolwenci po ukończeniu otrzymują świadectwo ukończenia szkoły i państwowy dyplom pielęgniarski.

Na pomieszczenie internatu oraz innych potrzebnych urządzeń szkolnych, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przygotowuje odpowiedni, higienicznie urządzony i wyposażony należycie gmach szkolny. J. S.

300.000 złotych wyasygnował Magistrat na obronę Wilna

przed atakiem lotniczo-gazowym

Zgodnie z poleceniem władz nadzorczych, Zarząd m. Wilna wyasygnował sumę 300.000 złotych na przygotowania miasta do obrony przeciwlotniczej i gazowej.

Fundusz ten zostanie zużytkowany na budowę schronów, zakup masek przeciwgazowych i wszelkie wydatki związane z obroną przeciwlotniczą i gazową.

Nad sprawą budowy pomnika A. Mickiewicza

obradować będzie Rada Miejska

Na dzień 11 bm. wyznaczone zostało plenarne posiedzenie Rady Miejskiej. Porządek dzienny posiedzenia obejmie 13 punktów, m. in. sprawę usytuowania pomnika Adama Mickiewicza. Magistrat przedłoży do zatwierdzenia wniosek powzięty na ostatnim posiedzeniu Komisji Urbanistycznej, na którym zapadła uchwała budowy pomnika na placu przy ul. Królewskiej u wylotu na ul. św. Anny.

Poza tym Magistrat przedłoży wniosek zaciągnięcia w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń pożyczki w wysokości 50.000 zł na budowę sieci wodociągowej. Chodzi tu przede wszystkim o pokrycie kosztów zamierzonego wiercenia studni na terenach, gdzie daje się odczuwać brak dostatecznej ilości wody.

Regent Paweł i min. Markowicz w Rzymie

RZYM, (Obsł. sp.). Agencja Stefani donosi, iż wczoraj opuścili Belgrad książę regent Paweł w towarzystwie ministra Markowicza, udając się z oficjalną wizytą do Włoch. Na granicy włosko - jugosłowiańskiej powitano ich bardzo uroczyście. Do Rzymu goście jugosłowiańscy przybędą jutro.

Książę Paweł, zgodnie z zapowiedzią, przybywa do Włoch, jako oficjalny gość Imperatora Etiopii i podwójnego króla Włoch i Albanii Wiktora Emanuela.

PARYŻ, (Obsł. sp.). Zdaniem kół paryskich podczas pobytu księcia regenta Pawła i ministra Markowicza w Rzymie, „oś“ kształtnymi ustami hr. Ciano, po raz ostatni zaproponuje Jugosławii oficjalne przystąpienie do osi i paktu antykominternowskiego.

Jeżeli książę Paweł nie ulegnie presji należy się liczyć z nową ofenzywą niemiecko - włoską na Jugosławię.

Otwarcie 1 Kursu Przysposobienia Radiowego w Wilnie

Wczoraj w Wilnie z inicjatywy Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju wespół z Rozgłośnią wileńską Polskiego Radia został otwarty kurs instruktorski przysposobienia radiowego. W kursie biorą udział przedstawiciele wszystkich miast i miasteczek województw wileńskiego, nowogródzkiego, poleskiego i białostockiego, rekrutujący się z instruktorów oświaty pozaszkolnej, KOP i organizacyj młodzieżowych w liczbie około 50 osób.

Pierwszy tygodniowy kurs dla przyszłych krzewicieli radiofonii na ziemiach wschodnich przewiduje około 30 wykładów.

Zajęcia na kursie będą się odbywały w godzinach od 8,30 do 17,30 z przerwą obiadową.

Uroczystego otwarcia kursu, poprzedzonego mszą świętą w Ostrej Bramie, dokonał wojewoda wileński Ludwik Bociański w lokalu rozgłośni.

Następnie przemówienia z życzeniami wygłosili: dyrektor rozgłośni wileńskiej Polskiego Radia p. Roman Pikiel, wiceprezes Społecznego Komitetu Radiofonizacji Kraju w Wilnie płk. inż. Goebel, dyrektor Poczt i Telegrafów okręgu wileńskiego inż. Mieczysław Nowicki, szef propagandy Polskiego Radia z Warszawy płk Jan Sokołowski w imieniu naczelnej dyrekcji Polskiego Radia oraz o. j. ks. Kazimierz Kucharski.

Przebieg uroczystego otwarcia pierwszego kursu instruktorów przysposobienia radiowego został nagrany na płyty i odtworzony przez rozgłośnię wileńską i baranowicką o godz. 21.45.

„Sobotnicy“ wołyńscy naśladują Ghandiego

Wśród licznych sekt religijnych na Wołyniu, przestrzegających czasem najoryginalniejszych reguł, pobija chyba rekord niedorzecznością swych przepisów sekta „Sobotników“, powstała przed dwoma laty, jako odłam słynnych niegdyś „Zielonoświątkowców“, zlikwidowanych w kilku procesach sądowych „Sobotnicy“, naśladując Ghandiego, przestrzegają spożywania mięsa, nie umieją jednak wytłumaczyć, czy robią to z pobudek humanitarnych, czy dla umartwienia się. Następnie „Sobotnicy“ nie uznają świąt ani niedziel, uważają tylko za dzień wypoczynkowy sobotę, skąd powstała ich nazwa.

Wszelkie maszyny, zdaniem tych sekciarzy, są wymysłem szatana, wobec czego używają do pracy w polu najprymitywniejszych narzędzi, hamując tym samym rozwój gospodarczy wsi wołyńskiej. Charakterystycznym jest fakt, że „Sobotnicy“ nie mają swego specjalnego skupiska lecz są rozsiani po całym Wołyniu, żyjąc w zgodzie z sąsiadami i nie prowadząc żadnej agitacji w celu pozyskania sobie nowych wyznawców.

Dziesięciolecie Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism

Miesięcznik „Prasa“ poświęcił ostatni swój zeszyt, pierwszemu jubileuszowi ogólnokrajowego Zrzeszenia.

W Polskim Związku Wydawców Dzienników i Czasopism skupiły się wszystkie poważniejsze wydawnictwa krajowe. W jego władzach biorą udział czołowi przedstawiciele świata wydawniczego wszystkich dzielnic Rzeczypospolitej.

O zadaniach i posłannictwie wydawcy polskiego pisze w obszernym artykule prezes Zarządu Głównego Związku, p. Stefan Krzywoszewski, poddając analizie stosunek wzajemny dyrektora wydawnictwa i naczelnego redaktora. Wytyczne organizacji i działalności Związku omówił dyrektor, p. Stanisław Kauzik.

W dalszym ciągu pamiątkowej księgi zabierają głos red. Marian Grzegorczyk (szkic p. t. „Prasa polska w ostatnim dwudziestoleciu“), dyr Franciszek Głowiński (studium o rozwoju reklamy prasowej w Polsce), p. Jan Mokrzycki („Perspektywy rozwojowe prasy polskiej“), p. Witold Gostomski („Najważniejsze normy prawne, dotyczące prasy“). Dyr Karol Stempler podkreśla i uzasadnia konieczność zabiegów o zwiększenie zasięgu czytelnictwa.

Niesłychanie pouczającym jest dział jubileuszowego wydania „Prasy“, obejmujący bilans prac, wykonanych przez Związek w ciągu pierwszego dziesięciolecia, oraz listę przedstawicieli świata wydawniczego, którzy tej instytucji poświęcili swą pracę, zapał, doświadczenie i wytrwałość.

Jubileuszowe wydanie „Prasy“ winno znaleźć odzew w tych zainteresowaniach. Czytelnik gazet i periodyków dowie się z tego zeszytu, jak olbrzymi jest kompleks zagadnień, składających się na tego molocha, który nazywają „szóstym mocarstwem“, — zbliży się do prasy, pozna jej troski, trudności i walki...

Piąty piątym pozostaje

Wczoraj zamieściliśmy pod tym samym tytułem notatkę sportową w której przez przeoczenie w wyszczególnieniu nazwisk biegaczy opuszczone zostało nazwisko Dordzika, co zniekształciło całkowicie sens i nie udawadniało, że „piąty piątym pozostaje“.

Notatkę tę obecnie w całości powtarzamy z uzupełnieniem błędu.

Jeden z uczestników biegu narodowego 3 maja w Wilnie rozesłał do redakcyj pism wileńskich „listy otwarte“ ze sprostowaniem wyników

P. Maciejewski udowadnia, że zajął nie piąte, lecz czwarte miejsce.

Dotychczas w swej praktyce sportowej nie spotykałem, żeby zawodnik miał prostować wyniki ogłoszone przez komisję sędziowską. Dziwię się tym bardziej, że wyniki te ogłoszone były zaraz po biegu i p. Maciejewski wiedział doskonale, że zajął miejsce piąte. Przed nim znaleźli się bez żadnej wątpliwości: Krym, Wingris, Dordzik i Borejko, a dopiero na piątym miejscu był p. Maciejewski.

Jako przewodniczący komisji sędziowskiej w tym dniu i sędzia główny biegu narodowego stwierdzam, że żadnej omyłki nie było i podane wyniki zgodne są z rzeczywistością.

Na zakończenie swego wyjaśnenia pragnę nadmienić, że zawodnicy zanim mają skierować „sprawę“ swoją na łamy prasy powinni przed tym porozumieć się z komisją sędziowską i wnieść zażalenie. Stwierdzam, że do dnia dzisiejszego żaden protest nie wpłynął i o zmianie wyników nic nie wiem.

Jarosław Niecięcki.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— **„REJTAN“ z występem Sawana w Teatrze na Pohulance!** Dziś, we wtorek dn. 9 maja o godz. 20 ujrzymy na scenie Teatru Miejskiego na Pohulance dramat w trzech aktach Kazimierza Brończyka pt. „REJTAN“ w przepięknej stylowej oprawie dekoracyjnej i kostiumowej (K. i J. Golusowie). W roli króla Stanisława Augusta wystąpi znany artysta filmowy i dramatyczny — ulubieniec publiczności — Zbyszko Sawan. Początek o godz. 20.

— Jutro, w środę dn. 10.V o godz. 20 „Mała Kitty i wielka polityka“.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— **Występy Kulczyckiej, Dembowskiego, Domosławskiego.** Dziś przepiękna muzycznie nastrojowa operetka Lehara „**Miłość Cygańska**“ pozostawiająca niezatarte estetyczne wrażenie. Udział najwybitniejszych artystów wrażenie to potęguje. Piękne balety układu J. Ciesielskiego z udziałem M. Martówny dopełniają całości. Ceny zniżone.

— **Występy Milvi Laid.** Znakomita artystka Teatru Państwowego w Tallinie **Milvi Laid** wystąpi dwukrotnie na scenie Teatru Lutnia w swych najlepszych kreacjach a mianowicie, w środę 10 bm. urocza artystka ukaże się w op. „Marica“, zaś w czwartek 11 bm. w najpopularniejszej operetce Abrahama „Wiktoria i jej huzar“.

Milvi Laid oprócz pierwszorzędnych walorów artystycznych obdarzona jest również rzadką urodą.

Zainteresowanie występami estońskiej śpiewaczki wielkie.

Tabela loterii

2 dzień ciągnienia 4-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

I I II CIĄGNIENIE
GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł. padła na nr. 125611

10.000 zł. 62697 91700 123905

5.000 zł.: 28561 95460

2.500 zł.: 3968 4440 20392 43743 48467 49426 52099 52554 117501 146347 148691 160241 161360

2.000 zł.: 7824 22330 35507 40785 46228 87971 99683 112301 113647 157282 164878

1.000 zł.: 3535 18261 24348 27441 29864 41973 47464 52906 57571 58195 61357 74399 79254 79980 94242 105903 106084 114123 117097 122534 139004 151689 158680

WYGRANE PO 250 ZŁ.

80 83 48 146 379 433 625 74 85 810 954 71 1076 78 119 293 432 28 540 99 728 32 84 800 4 58 986 2209 382 486 705 46 55 807 3172 91 324 51 621 736 45 80 809 12 27 4069 331 691 722 43 848 936 5270 397 432 575 605 27 62 59 755 83 850 949 6299 422 707 69 804 822 56 7099 167 831 45 87 98 421 81 538 778 824 53 58 57 935 93 8105 248 532 54 742 818 90 950 53 9148 39 89 227 363 59 733 86 827 36 935 66 10093 149 98 245 375 91 508 82 630 41 64 762 928 60 11019 73 164 70 619 97 86 359 487 626 64 75 85 793 826 89 939 12069 145 231 312 30 468 517 89 639 738 47 87 892 13009 198 223 71 366 431 40 519 55 65 680 85 88 747 78 851 54 64 907 69 14043 163 70 99 241 21 59 68 433 734 812 96 9227 15103 35 225 351 470 90 573 726 99 16295 399 422 66 600 44 769 83 818 79 17045 87 41 183 213 350 694 620 76 703 40 66 836 935 18108 41 48 242 586 615 26 56 19102 88 409 501 15 38 666 701 907 66 20070 176 309 735 56 872 94 21101 48 288 424 90 521 610 768 59 85 961 22011 109 268 98 549 90 612 62 95 73 47 76 810 41 67 939 23074 237 300 682 824 55 916 24025 26 38 417 383 405 42 62 532 657 821 36 863 86 945 49 25044 83 100 79 200 468 95 515 614 57 64 792 913 26274 66 94 321 408 40 569 839 978 79 81 27003 164 380 519 43 61 748 842 28043 59 72 140 395 411 25 51 58 890 29122 51 66 117 63 370 725 808 12 30072 88 204 96 98 849 96 31001 85 279 323 35 70 90 517 78 87 891 32020 210 37 41 85 324 386 657 66 873 927.

33003 107 261 71 310 59 431 510 804 34010 39 75 280 339 600 71 35080 120 84 537 40 821 97 36043 78 329 51 327 82 408 34 513 34 99 781 811 952 37070 139 247 620 722 38011 112 348 82 582 622 734 993 3901 295 304 15 51 92 603 20 852 53 940 80 85

4005 4182 236 49 99 94 366 93 43 6173 83 593 52 728 41105 9 67 90 260 77 377 409 81 683 769 42020 117 305 475 596 708 41 43215 19 309 20 612 705 906 72 73 44111 85 18 54 437 84 552 62 2942 45020 70 201 617 75 768 46045 104 67 89 201 310 33 95 434 569 632 80 854 921 23 86 47009 74 179 278 474 681 818 48065 429 556 85 49161 225 30 32 326 533 44 738

50010 21 184 310 415 60 579 790 51129 73 257 54 436 675 907 67 52057 236 337 65 84 69 906 960 75 53042 44 74 182 527 628 31 819 97 54049 135 259 359 63 438 600 707 42 904 55097 98 130 276 366 485 580 639 56008 248 44 59 589 865 936 57010 157 200 473 618 769 89 91 973 58131 226 547 93 742 76 819 81 956 99 59196 363 867 87 91

60078 198 253 606 61005 240 374 78 510 22 64 758 65 66 904 62108 99 557 62 677 707 66 859 63006 93 261 315 454 765 64007 89 120 87 352 88 84 923 55 65004 31 228 319 697 963 66012 69 92 96 397 544 685 703

67123 341 63 83 90 430 49 508 57 604 9 35 48 790 824 988 94 68090 116 239 312 418 734 50 850 9 69045 106 76 290 307 18 415 512 71 75 83 623 739 939

70090 129 350 540 604 887 976 71025 51 330 38 730 57 808 94 72027 206 58 331 615 33 72 859 60 995 73271 83 319 36 70 443 515 62 751 824 63 65 76 988 74030 40 6 51 2 125 281 464 652 779 967 75026 32 140 83 293 311 676 959 76187 215 55 302 25 94 490 536 65 78 828 973 77055 217 327 47 400 519 795 937 78298 317 48 436 75 590 650 820 79041 236 302 478 620 703 55 95 836

80039 105 80 299 336 432 91 522 630 61 74 83 785 801 56 85 932 44 97 81020 229 30 336 95 97 658 728 57 961 82054 57 204 67 358 727 973 83100 82 84 519 30 605 701 84077 90 121 50 85 350 446 520 650 60 608 720 90 808 85058 62 143 202 351 457 553 620 86265 80 350 86 498 630 91 751 904 16 87065 186 327 94 415 513 610 25 859 96 88002 19 121 233 88 319 46 458 65 718 969 89273 371 443 75 587 692 90 783 810 70

90073 108 74 93 221 3 326 87 405 535 60 543 740 99 827 901 91315 448 820 837 998 92110 305 38 722 816 946 93119 41 75 202 330 94 780 7 815 94046 313 53 452 626 95085 114 234 304 75 93 480 897 943 96298 951 97039 67 108 53 231 34 326 86 421 44 517 621 96 780 863 963 98067 84 188 261 507 20 26 820 954 55 99040 90 94 144 59 233 463 85 540 56 81 603 46 50 746

100000 111 39 47 265 469 848 101057 162 348 402 679 703 29 922 34 56 98 102000 39 132 64 91 242 414 16 103038 62 145 257 607 92 762 64 865 94 985 104090 182 200 64 335 60 412 644 80 761 909 24 105026 210 63 335 54 76 412 88 577 652 894 918 106054 213 33 50 55 533 85 600 784 839 63 92 107165 215 39 80 339 47 513 40 71 690 775 813 40 42 84 108092 95 147 539 618 93 824 918 20 109075 133 97 203 629 570 664 83 84 97 903 20 110039 182 465 98 586 660 730 78 92 839 986 111003 18 66 81 223 359 63 471 578 627 750 67 986 112059 107 49 211 54 362 476 645 67 826 60 113168 94 225 73 381 443 583 636 763 892 974 114083 89 144 52 53 410 12 16 695 743 912 81 115101 74 446 502 807 914 86 116024 27 65 83 183 312 43 48 491 547 54 635 46 73 882 117027 46 81 139 236 326 94 563 96 660 66 86 730 918 62 65 118017 77 175 256 322 33 406 514 39 766 818 980 119047 116 36 66 92 279 315 439 44 94 527 71 823 120076 129 30 201 66 89 303 558 784 832 935 121135 231 82 83 672 755 801 85 989 122248 373 89 470 99 719 800 980 123013 232 395 413 819 80 917 124115 24 71 253 78 526 44 683 99 731 854 918 125006 36 120 28 29 51 211 317 418 589 600 77 703 84 817 126050 193 415 520 55 676 816 62 951 127323 48 488 590 660 728 39 863 922 39 69 128033 284 312 92 562 659 835 911 34 129357 73 503 49 626 47 84 780 815 60 976 130127 301 10 70 506 64 625 844 80 87 936 131007 42 91 129 304 19 25 451 507 604 33 96 801 25 54 69 92 953 71 132013 16 66 229 380 564 722 133031 145 576 626 27 28 36 747 921 134038 188 396 401 590 743 53 813 41 907 48 97 135276 404 762 868 970

136089 217 25 30 43 314 71 93 450 536 722 802 137018 87 89 328 413 36 578 93 698 843 920 138043 155 91 287 313 429 77 509 761 68 987 139030 63 71 375 466 68 727 86 820 63 970 140451 590 659 846 901 141016 48 56 154 86 523 53 669 76 904 142027 255 71 85 333 699 983 143032 385 407 579 789 94 878 93 94 144014 94 299 329 82 97 451 63 743 863 913 81 145036 250 57 64 302 460 590 686 725 940 146010 56 166 597 618 96 740 96 918 84 147041 85 173 8 4318 572 687 85 762 838 148026 311 14 418 69 84 562 695 707 61 852 975 149116 221 746 636 749 559 77 830 36 68 75 932 51 150150 74 393 463 79 610 908 151175 96 99 323 80 415 19 70 586 659 713 871 152040 106 87 244 309 640 752 899 153007 45 314 448 69 540 79 604 751 154261 72 91 414 522 638 69 754 953 155000 62 284 345 467 582 764 88 875 955 82 156306 41 539 77 625 38 796 852 928 93 157179 352 466 521 36 719 33 890 924 158010 14 185 331 619 97 706 74 833 36 917 159007 66 187 241 425 28 511 80 997 160052 58 117 44 70 250 623 50 92 849 967 161012 136 63 372 404 624 841 905 162007 34 61 247 50 318 422 163296 343 529 96 663 882 968 90 164003 10 19 58 178 264 458 625 710 842 64 58 912

III CIĄGNIENIE
GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 164662

50.000 zł. na nr. 154440

10.000 zł. na nr. 30100 34386 49950 105251 103462 123620 162221 164424

5.000 zł. na nr. 6542 75674 83625 79145

2.500 zł. na nr. 4535 64363 69603 101397 107456 111936 113268 132790 138588

2.000 zł. na nr. 1073 47222 54554 93136 94635 157393

1.000 zł. na nr. 5705 12675 15983 21575 24050 25594 30441 32999 33724 36385 38992 41488 50485 63319 65779 67987 73969 76676 81944 82164 82455 87281 91883 95208 97035 101527 103034 105628 109977 111855 114470 122496 124229 136503 137789 138136 141815 143563 143974 147672 152015 155035 156404 156426

WYGRANE PO 250 ZŁ.

106 15 318 441 74 655 905 1270 479 564 624 744 981 2335 472 992 3044 251 75 533 749 4170 312 415 30 67 95 5245 364 912 6076 167 251 370 418 97 587 655 80 714 994 7153 72 756 848 8089 155 285 360 487 682 966 9039 158 310 642 95 732 55 813 10037 248 745 54 801 938 11521 90 799 822 938 12142 353 97 878 909 13201 470 731 91 807 14035 196 319 63 402 814 15227 47 505 698 761 83 90 903 24 68 85 16197 312 462 941 17054 739 903 13 18279 99 503 19475 518 601 941 20066 627 73 21099 171 202 351 524 659 22006 110 632 57 23 734 851 24100 246 750 85 926 25064 282 455 832 76 26098 216 342 495 540 74 623 717 832 76 27701 864 28018 253 58 66 320 616 40 71 873 29240 97 462 900 30012 157 321 658 69 930 31749 99 32142 91 94 271 304 431 517 638 33459 549 90 614 34001 71 470 670 842 35027 46 83 281 90 364 409 539 600 36001 173 355 541 701 37214 458 38088 284 91 492 712 39122 453 608 40017 83 178 272 93 600 25 833 78 41142 688 42383 43154 349 452 570 645 995 44206 60 330 422 896 45207 769 76 98 803 46090 148 988 47051 230 371 872 48178 600 49193 760 910

50123 548 827 915 51047 246 432 587 52064 152 85 441 46 863 74 917 53127 97 632 780 825 949 87 54095 297 958 95 55136 480 630 753 807 56121 457 933 63 57202 433 835 947 58113 287 516 709 931 59107 606 708 837 60108 456 584 692 945 90 61483 590 788 975 62017 382 639 90 742 63050 864 64330 918 51 65222 949 66019 901 67026 94 152 202 833 948 76 83 68063 276 335 460 81 585 828 69619 757 70532 755 819 943 84 71753 917 72092 180 264 304 882 935 79 73239 325 491 891 978 74068 419 32 75248 50 79 84 307 578 968 76585 77125 282 606 802 5 18 947 78242 483 79388 401 918 80183 373 447 83 539 781 81531 809 926 82484 87 516 832 96 975 78 83076 629 37 828 65 84132 735 804 90 85157 382 601 11 53 834 918 86137 82 419 513 957 87261 973 88579 612 89106 10 98 244 327 541 90442 604 19 91335 463 868 963 92209 3 93865 94107 385 95276 96093 90 385 459 98 543 76 781 888 97080 535 40 657 933 65 98018 137 96 385 515 99225 66 550 872 943

100311 43 443 678 828 101167 306 47 519 958 102451 630 758 876 103091 606 104170 77 237 865 105128 810 35 51 64 106115 69 446 73 107120 69 327 976 108230 428 39 621 74 738 109021 102 98 850 110096 239 43 75 432 82 111091 252 57 400 673 940 112092 239 587 788 930 113377 818 114019 552 81 115017 246 660 74 116146 451 527 957 117024 892 118016 376 417 593 752 956 115422 833 87 120564 627 121372 739 40 831 901 122152 82 313 500 741 921 96 123277 300 659 97 810 62 124164 674 830 125226 324 633 720 805 126069 582 605 757 127420 633 81 128048 157 753 129512 68 922 130096 141 285 131143 960 132003 45 289 404 40 839 46 133029 97 356 402 27 59 518 39 625 893 134511 664 745 135459 938 81 136205 22 49 974 92 137183 93 656 835 71 138241 610 139008 228 413 63 529 745 140457 530 673 141322 567 606 775 805 142282 365 483 696 143186 507 37 834 144049 303 460 91 546 688 145054 93 94 907 53 146813 998 147304 18 426 546 81 148112 2051 89 333 700 19 149054 85 425 800 150099 151184 467 734 51 800

152921 63 68 153014 568 671 777 154385 453 694 780 155063 112 420 25 741 966 156003 24 54 419 157187 387 455 771 838 86 979 84 158317 77 641 703 823 85 159616 791 160103 266 626 56 161554 880 909 162162 590 654 8 163037 265 457 74 690 889 940 164165 236 413 503

IV CIĄGNIENIE
WYGRANE PO 250 ZŁ.

84 203 387 726 826 35 1056 213 79 588 687 2179 327 537 83 913 3073 392 448 78 508 39 794 817 923 4051 546 49 697 802 15 5521 79 630 700 883 94 6098 395 429 513 7221 344 442 70 516 87 911 8295 426 595 852 85 9261 76 368 10000 30 170 441 66 530 823 36 43 11183 289 486 90 515 29 683 710 12014 65 139 235 64 98 578 86 696 97 13087 322 96 448 560 923 14534 880 977 15632 58 872 932 16359 511 629 17069 162 285 482 891 92 923 80 18224 561 88 831 19097 166 81 90 525 79 829 65 20005 40 82 450 57 540 672 21034 71 542 734 22032 65 371 431 40 62 656 855 23158 279 445 547 714 65 969 24090 269 680 25000 295 569 834 26018 212 96 494 808 923 27359 754 946 28356 67 89 413 520 785 92 29411 752 975 30183 277 518 31256 396 764 901 57 32192 368 548 50 754 800 961 33124 254 371 502 627 34179 236 360 566 738 876 35099 107 17 94 227 433 511 611 273 834 934 36217 75 564 717 37021 157 367 481 546 771 803 38791 905 39132 200 35 2472 649 40042 238 333 733 41375 507 15 739 42286 389 43258 563 98 44106 210 726 87 45029 98 109 15 494 548 46054 89 403 47232 90 504 899 48050 118 318 513 22 29 75 621 49031 180 365 88 405 21 74

50248 370 953 71 72 51272 523 606 44 835 911 52731 53392 64018 93 150 67 72 254 76 341 642 762 857 902 55085 418 754 56000 181 530 780 57024 42 696 952 58204 484 569 925 59248 300 668 60056 342 624 38 851 61006 73 324 433 504 722 38 97 872 972 62395 515 41 63079 206 433 34 61 92 685 887 969 64431 576 688 894 65054 157 84 767 869 936 53 65016 291 743 67192 511 822 68032 57 196 315 660 721 53 820 69118 235 389 93 442 569 681 70086 204 71 492 708 981 71076 313 721 81 936 72238 65 376 527 73134 57 367 79 419 564 855 74133 555 889 75448 73 922 77448 728 78170 249 548 630 961 79267 512 770 932 80304 529 613 90 81248 334 413 97 625 82116 549 739 83037 227 89 446 92 588 702 69 84083 248 74 401 85541 82 645 776 896 86368 435 783 911 87032 89 167 289 567 677 820 94 88170 209 830 916 89684 750 975 90235 825 91017 1 937 458 612 92363 751 826 922 93023 248 308 462 77 511 903 94174 309 444 45 668 915 40 38 69 95261 359 522 645 83 770 84 98 805 8 96180 274 450 628 48 748 97389 968 98095 111 303 419 650 819 99134 566 660 708 42 878 96

100021 162 372 901 101038 90 530 674 102046 62 238 398 637 103033 141 372 569 781 826 998 104000 304 888 912 105100 245 480 715 913 106171 432 520 630 924 559 107005 125 76 297 304 445 556 799 825 108048 114 24 76 304 409 55 964 65 603 873 900 109030 153 60 571 110057 282 790 111235 76 541 77 846 944 112264 77 443 571 923 113047 428 523 662 64 784 860 971 114206 88 369 472 505 696 115307 15 500 947 116099 166 322 55 96 618 748 839 87 117192 414 60 79 611 837 118106 452 506 672 890 119024 186 432 736 816 120282 459 121057 153 327 465 89 122900 123340 860 924 28 124026 50 651 747 941 125309 13 88 712 126105 564 686 849 918 127041 159 812 94 876 128006 59 181 353 507 129002 201 12 430 721 873 130419 557 628 83 755 31184 240 587 132504 639 752 889 133073 94 170 358 96 685 895 933 31 61 134039 149 459 574 747 135128 32 71 241 365 477 614 136050 275 366 794 912 18 137194 534 744 99 991 138077 208 30 332 542 686 730 938 90 139036 190 269 333 548 887 140051 63 94 353 474 554 96 141229 610 63 765 142273 303 85 671 888 920 143309 13 410 847 144098 406 8 820 145026 237 891 943 146492 512 80 94 702 31 85 976 81 147706 148150 52 278 345 479 576 93 813 926 42 149006 53 282 582 663 150379 454 56 60 902 151043 123 288 481 152156 352 555 777 897

153296 93 417 532 44 642 948 53 154401 155006 87 696 743 54 80 939 64 156475 900 157173 332 77 158073 260 91 332 744 159031 691 854 914 21 160487 649 861 62 909 161002 375 465 502 162030 378 418 730 46 896 949 78 163040 104 278 561 164020 676 774 847 65 991

KRONIKA

MAJ
9
Wtorek

Dziś: Grzegorza Nazj,
Jutro: Izydora

Wschód słońca — g. 3 m. 27
Zachód słońca — g. 7 m. 03

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologji USB w Wilnie z dn. 7.V. 1939 r.

Ciśnienie 765
Temperatura średnia + 5
Temperatura najwyższa + 8
Temperatura najniższa + 1
Opad —
Wiatr: północno-wschodni
Tendencja barom.: wzrost ciśnienia
Uwagi: pogodnie.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sapożnikowa (Zawalna 41); Rodowicza (Ostrobramska 4); Augustowskiego (Mickiewicza 10); Narbuta Świętojańska 2); Zasławskiego Nowogródzka 89).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionowa 10) i Zajączkowskiego (Witołdowa 22).

MIEJSKA.

— *1.700.000 przeznacza Magistrat na cele inwestycyjne.* Magistrat opracował dodatkowy budżet nadzwyczajny na rok 1939-40 Budżet dodatkowy po stronie wydatków i dochodów zbilansowany został na sumę 1 700.00.

Przeważającą część pozycyj budżetu dodatkowego stanowią wydatki inwestycyjne w szczególności zaś wydatki na budowę nowoczesnych jezdni: na ul. Wileńskiej, Zawalnej, W. Pohulance i innych.

Nowy budżet będzie przedmiotem obrad najbliższego plenarnego posiedzenia Rady Miejskiej.

Buhaje pod kontrolą Magistratu. W związku z ustawą o państwowym nadzorze nad buhajami Zarząd Miejski w Wilnie wyznaczył na dzień 11 maja o godz. 9 rano na rynku Ponarskim spęd buhai w wieku od 10 miesięcy w zwyż.

Na spędzie dokonany będzie przegląd buhai, kwalifikacje oraz przyznanie nagród pieniężnych za sztuki najbardziej przydatne do hodowli.

Zgłoszenie buhai jest obowiązkowe pod rygorem kar administracyjnych przewidzianych w ustawie.

— *Nowe gmachy szkolne w Wilnie.* Magistrat ukończy [illegible] przy budowie gmachu szkoły powszechnej przy ulicy Beliny. Zarząd Miejski zamierza rozpocząć roboty przy budowie nowego gmachu szkoły przy ul. Subocz. Na zapoczątkowanie robót przy budowie tej szkoły władze miejskie wyasygnowały kilkadziesiąt tysięcy złotych.

SPRAWY SZKOLNE

— Prywatna Szkoła Powszechna III stopnia „Promień“ (z prawami szkół państwowych) Wiwulskiego 4 — przyjmuje zapisy na rok szk. 1939/40. Egzaminy wstępne, prowadzone systemem lekcyjnym, rozpoczną się dn. 15 bm. Kancelaria czynna w godz 10 — 12.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— **367 Środa literacka.** Znakomity pisarz Gustaw Morcinek będzie mówił na najbliższej środzie literackiej o literaturze śląskiej. Początek o godz. 20.15

RÓŻNE.

— „**U KRESU DROGI**“. Dziś odbędzie się w Wilnie w kinie „Casino“ premiera nowego filmu polskiego. Premiera ta wzbudza szczególne zainteresowanie, zarówno ze względu na staranną realizację obrazu, duży rozmach produkcji jak i wysoce atrakcyjny temat.

„U kresu drogi“ jest to dramat o emocjonującej i pełnej napięcia akcji, poruszający głęboki konflikt etyczny między miłością, a obowiązkiem, szczęściem osobistym i powołaniem uczonego.

W filmie „U kresu drogi“ wielką kreację aktorską przewyższającą kreację w „Znachorze“, stworzył Junosza-Stępowski. Godnie partronuje mu Irena Malkiewicz-Domańska, Franciszek Brodniewicz, Tamara Wiszniewska, Adam Brodzisz, Fritsche i inni. Czarująca jak zawsze jest Mieczysława Cwiklińska. Reżyserował Michał Waszyński. Dyrekcji kina „Cacino“ udało się film ten wyświetlić w Wilnie jednocześnie z Warszawą.

NOWOGRÓDZKA

— *Kurs pogotowia dla sióstr P. C. K* Staraniem miejscowego Oddziału Polskiego Czerwonego Krzyża odbędzie się w Nowogródku w czasie od 15 maja br. miesięczny kurs pogotowia dla sióstr P. C K. Opłata za kurs wynosi zł 10. Kandydatki winne posiadać ukończoną szkołę powszechną. Podania przyjmowane są w lokalu P C. K. przy ul. Beczkowicza do dnia 12 bm

— *Subskrypcja P. O. P* Według informacyj Miejskiego Komitetu Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, Nowogródek subskrybował przeszło 300.000 zł. Na jednego więc mieszkańca przypada ponad 1 bon (około 30 zł). Gdyby w tej skali subskrybowali wszyscy obywatele Polski, to ogólna suma w Polsce wyniosłaby około miliarda złotych.

Jak wynika z dotychczasowych wykazów subskrypcja przedstawia się następująco: K. K O. 72.000, Kasa Spółdzielcza (Stefczyka) 31.000, Urząd Skarbowy 1.500, urzędnicy 75 000, adwokaci 6.000, Żydowski Bank Kredytowy 94.000, Żydowski Bank Ludowy 42.950. Razem 332,470. Łącznie z powiatem około 500.000 złotych

— *Sprostowanie.* W jednym z poprzednich numerów podano, że ofiarna zbiórka ofiar na F. O. N. dokonana przez Zarząd Stow Właśc. Nieruch. wynosi zł 8.10 Winno być zł 810 00, co niniejszym prostujemy.

— **STAROSTA POWIATOWY W NOWOGRÓDKU ukarał grzywną w kwocie 3.000 zł i 60 dni aresztu Szockiego Michała za nielegalny pobyt w pasie granicznym.**

LIDZKA

— **Spółdzielnia „Jedność“ rozrasta się.** Spółdzielnia spożywców „Jedność“ w Lidzie, odgrywająca poważną rolę w życiu gospodarczym Nowogródczyzny, w celu rozszerzenia zakresu swojej działalności uruchamia dodatkowe sklepy kooperatywy, oraz ma wybudować w Lidzie przy ul. Kolejowej magazyny z własną bocznicą kolejową. W chwili obecnej spółdzielnia ta liczy 1600 członków, prowadzi kilkanaście sklepów uniwersalnych i daje zatrudnienie 60 pracownikom. Do najpoważniejszych sukcesów dotychczasowej pracy spółdzielni należy bezsprzecznie piekarnia mechaniczna, która zaopatruje w pieczywo niemalże cały powiat lidzki.

— **„Ziemia Lidzka“.** W ostatnich dniach ukazał się w Lidzie wydawany z zasiłku Funduszu Kultury Narodowej miesięcznik krajoznawczy pt. „Ziemia Lidzka“ w bardzo pięknej szacie i znacznie zwiększoną ilością stron, bogato ilustrowany oryginalnymi zdjęciami, wyjętymi z albumu znakomitego archeologa wileńskiego Wandalina Szukiewicza. Numer ten zawiera szereg gruntownych prac z dziedziny ludoznawstwa, przyrody i historii. Między innymi artykuł Michała Szymielewicza traktuje o osiedlonych w XV w. na tych terenach, przybyłych z Prus Borciach, artykuł Aleksandra Snieżki podaje ciekawe szczegóły o Żukowym Borku i zapomnianym filozofie niemieckim Salomonie Majmonie, pochodzącym z okolic Stołpców. Cennym przyczynkiem do badań najnowszej historii Polski jest również praca Józefa Dziczkańca pt. Zdobycie Baranowicz.

— **CZY ZABIŁ ŻONĘ? W Rydzewszczyźnie, gm. sobotnickiej, w domu Juliana Kaczyńskiego dokonano tajemniczego morderstwa na osobie 26-letniej Michaliny Kaczyńskiej. Zbrodnia zdarzyła się rzekomo podczas nieobecności męża zamordowanej, Juliana, który do domu wrócił z Dziewieniszek dopiero wieczorem. W czasie rewizji znaleziono w kieszeni kożuchu Kaczyńskiego jak również i na mankietach koszuli ślady krwi, co nasunęło podejrzenie, że Kaczyński jest sam sprawcą zabójstwa swej żony. Kaczyńskiego zatrzymano.**

BARANOWICKA

— *Projekt organizacji pierwszej spółdzielni zdrowia w Leśnej.* W świetlicy Zw. Strzeleckiego w Leśnej odbyło się zebranie członków Rady Gromadzkiej pod przewodnictwem Boruty Ignacego. Po omówieniu spraw gromady ks. Pawłowski Zygmunt wniósł projekt utworzenia w Leśnej Ośrodka Zdrowia, względnie spółdzielni zdrowia. Postanowiono złożyć w tej sprawie memoriał do odnośnych władz.

— *Odczyt o Gdyni urządziła L. M. i K.* W sali kino „Apollo“ staraniem miejscowej L. M. i K. został urządzony wieczór, poświęcony Gdyni. Odczyt wygłosił prof. Józef Imbach z Gdyni. Prelegent wyświetlił kilka przeźroczy, przedstawiających dorobek polskiego portu.

Radiostacji Baranowickiej takie defekty zdarzają się dość często...

W czasie piątkowego przemówienia min. Becka radiosłuchacze nieświescy odbierający transmisję przez Baranowicze, na skutek defektu radiostacji, zostali pozbawieni słuchania przemówienia w punkcie kulminacyjnym.

W radiostacji baranowickiej takie defekty zdarzają się dość często

Zabił żonę ?

W Rydzewszczyźnie, gm. sobotnickiej, pow. lidzki, w domu Juliana Kaczyńskiego dokonano tajemniczego morderstwa 26-letniej Michaliny Kaczyńskiej. Zbrodnia została dokonana rzekomo podczas nieobecności męża zamordowanej, Juliana, który wrócił do domu z Dziewieniszek dopiero wieczorem. W czasie rewizji znaleziono w kieszeni kożucha Kaczyńskiego, a również i na mankietach koszuli, ślady krwi, co nasunęło podejrzenie, że Kaczyński sam zamordował żonę. Podejrzanego Kaczyńskiego zatrzymano.

Zastrzelił się ekonom
maj. Rafałowo w pow. brasławskim

6 bm. 65-cioletni Jakub Fiedorowicz, ekonom maj. Rafałowo, gm. jodzkiej, pow. brasławskiego, popełnił samobójstwo przez zastrzelenie się. Przyczyną samobójstwa było ogólne zdenerwowanie, spowodowane wymówkami, uczynionymi mu przez rządcę tego majątku, za niewłaściwe obchodzenie się ze służbą majątkową.

Smierć pod pociągiem

8 bm. znaleziono na torze koło st Różanka n. Niemnem zabitego przez pociąg Kugiejko Konstantego, lat 19, nieznanego miejsca zamieszkania. Zwłoki zabitego zostały zabezpieczone na miejscu przez policję. Dochodzenie w toku.

NIEŚWIESKA

— **Dekoracja odznaczonych.** 3 maja w Nieświeżu zostali dekorowani srebrnymi krzyżami zasługi prezesi OSP Lipiński Józef, Goc Stanisław, Bartoszewicz Kazimierz, Zaliwski Marian oraz Lisowski Stanisław, za pracę na polu społecznym w pożarnictwie.

— W czasie zakładania fundamentów pod nowo budujący się w centrum Nieświeża gmach urzędu skarbowego, natrafiono na głębokości paru metrów na ozdobne kafle od pieców, części starych naczyń, oraz na olbrzymich wymiarów głazy, które stanowiły fundament pod niegdyś istniejącym pałacem Radziwiłłowskim.

— **JECHALI WE DWÓCH NA ROWERZE. Dwaj chłopcy Bruj i Motyklewicz ucz. III-ej kl. gimnazjum nieświeskiego, jadąc razem na jednym rowerze, na skutek pęknięcia ramy doznali ciężkich uszkodzeń ciała. Motyklewicza w stanie nieprzytomnym odwieziono do domu, Bruj uległ potłuczeniu głowy i ciała.**

DZISNIEŃSKA

— **Odznaczenie strażaków.** 3 maja wicestarosta dziśnieński Antoni Rudziński dekorował członków straży głębockiej medalami za pracę na polu pożarnictwa. Srebrnym medalem udekorowany został długoletni naczelnik straży pożarnej Wincenty Arent, brązowymi zaś medalami udekorowani zostali: dr Izaak Brytaniski, Tamara Polakowa, Icek Drejzensztok, Mendel Kac, Walenty Dąbrowski, Michał Majajko, Samuel Konopacki. Nadto 15 członków straży otrzymało medale za wysługę lat — 10, 15, 25 i 40 w straży.

WOŁYŃSKA

— **ŚMIERĆ DZIECKA POD BELKAMI STODOŁY. We wsi Glińsk pod Równem, w zabudowaniach Spirydona Sieleckiego odbywała się rozbiórka starej stodoły. Obok pracujących robotników kręcił się 4-letni chłopczyk, Aleksy Panasiuk. W pewnej chwili runęły rozluźnione belki, przygniatając nieszczęśliwe dziecko, które poniosło śmierć na miejscu.**

— **Jedna lista wyborcza do Rady Miejskiej w Równem.** W wyniku wysiłków polskich organizacyj społecznych wystawiona została jedna lista wyborcza do Rady Miejskiej w Równem. Na czterdziestu radnych wystawiona lista zawiera 25 Polaków, 12 Żydów i 3 Ukraińców. Do poprzedniej rady wchodziło: 20 Polaków, 12 Żydów, 6 Ukraińców, 1 Rosjan i 1 Czech.

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 8 maja 1939 r.

Ceny za towar standartowy lub średniej jakości za 100 kg w handlu hurtowym, parytet wagon st. Wilno. (Len za 1000 kg f-co wagon st. załadowania). Dostawa bieżąca normalna taryfa przewozowa.

Żyto I standart	14.75	15.25
„ II „	14.25	14.75
Pszenica jara jednolita I st.	21.75	22.25
„ „ zbierana II „	19.75	20 5
Jęczmień I standart	—	—
„ II „	17.50	17.75
„ III „	17.—	17.50
Owies I „	16.—	16.50
„ II „	14.25	15.25
Gryka I „	2. 75	22.25
„ II „	21.25	21.75
Mąka żytnia wyciąg. 0—30%	29.75	30.50
„ „ „ I-A 0—55%	26.50	27.—
„ „ razowa 0—95%	20.50	21.—
Mąka pszen. gat. I 0—50%	39 —	40.—
„ „ „ I-A 0—65%	37 75	38.75
„ „ „ II 50—60%	30.—	30.50
„ „ „ II 60—65%	24.25	25. 5
„ „ „ III 65—70%	18.—	19.—
„ „ pastewna	14.50	15. —
Mąka ziemniacz. „Superior“	—	—
„ „ „Prima“	—	—
Otręby żytnie przem. stand.	11.75	12.25
„ przen. śred. przem. st.	12.75	13.25
Wyka	19.50	20.50
Łubin niebieski	10.25	10.75
Siemię lniane bez worka	54	55.—
Len niestandaryzowany:		
Len trzepany Horodziej	2140.—	2180.—
„ „ Wołożyn	1 30.—	1770.—
„ „ Traby	17 0.—	1770.
„ „ Miory	1400.—	14 0 —
Len czesany Horodziej	2480.—	2520.—
Kądziel horodziejska	1740.—	1780.—
„ głodzieńska	1440.—	1580.—
Targaniec moczony	900.—	940.—
„ oozy	1030.—	1070.—

RADIO

RADIO WILEŃSKIE.

WTOREK, dnia 9 maja 1939 r.

6.56 Pieśń. 7.00 Dziennik por. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 8.10 Program na dzisiaj. 8.15 Muzyka poranna. 8.50 „Imieniny córki“ — pog. dla kobiet prow. F. Korsakowa. 9.00 — 11.00 Przerwa. 11.00 Audycja dla szkół. 11.15 Operetki hiszpańskie. 11.30 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13.00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Sprawy wiejskie: „Pieniądz w organizacjach społecznych“ pog. W. Lisieckiej. 13.15 Muzyka lekka. 14.00 — 15.00 Przerwa. 15.00 „Straszne przygody Toffi“ — opowiadanie dla młodzieży. 15.15 Małą skrzyneczkę dla dzieci słuchających radia w domu prow. Ciocia Hala. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych. 16.30 Pieśni Mendelssohna i Schuberta w wyk. Zespołu żeńskiego „Pro Arte“ pod dyr. Adama Ludwiga. 16.55 Surowce w życiu gospodarczym — „Kauczuk“ — pogadanka. 17.05 Utwory klarnetowe wykona Józef Madeja. 17.25 Angielski przyjaciel Polski — pogadanka. 17.35 Z pieśnią po kraju. 18.00 Sylwetki sportowców. 18.05 Utwory fortepianowe w wyk. Włodzimierza Żana. 18.20 „Poradnik dla znudzonych“ — gawęda Jana Huszczy. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Koncert rozrywkowy. 20.00 Czytanki wiejskie: Bajki polskie. 20.15 Koncert rozrywkowy (d. c.) 20.35 Audycje informacyjne. 20.57 — 21.00 Przerwa. 21.00 „Wilhelm Tell“ opera romantyczna Giacchino Rossiniego — Transmisja z Teatru Miejskiego we Florencji. 22.05 W przerwie: Książki o dziejach teatru polskiego. 23.15 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23.20 Zakończenie programu.

RADIO BARANOWICKIE.

WTOREK, dnia 9. V. 1939 r.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Nasz program 8.15 Koncert poranny (płyty). 14.00 Muzyka (płyty). 14.20 Wiadomości z naszych stron. 14.30 Koncert popołudniowy (płyty). 18.00 Muzyka (płyty). 20.00 Porady rolnicze — T. Kułakowski. 20.10 Wiadomości dla wsi.

ŚRODA, dnia 10. V. 1939 r.

6.57 Pieśń poranna. 8.10 Nasz program 8.15 Koncert poranny (płyty). 14.00 Muzyka (płyty). 14.20 Wiadomości z naszych stron. 14.30 Muzyka ludowa (płyty). 18.00 Muzyka popołudniowa (płyty). 20.000 „Poznajmy Polskę“ „Biały węgiel w Polsce“ — pogadanka inż. Adama Twaroga. 20.10 Wiadomości dla wsi.

Zamordowali żebraków w celach rabunkowych

W miesiącach letnich ubiegłego roku mieszkaniec Krzemieńca szewc Józef Pińczuk został skazany na 14 lat więzienia za zamordowanie swego sąsiada Spodońezuka Józefa. Gdy Pińczuk odsiadywał już karę więzienia, prokuratura w Równem otrzymała informacje, że w domu jego zakopane są dwa trupy.

Przeprowadzona rewizja doprowadziła do ujawnienia zakopanych w komórce na podwórzu Pińczuka zwłok dwu mężczyzn. Dochodzenie ustaliło, że zamordowani zostali dwaj żebracy z Krzemieńca, 80-letni Ignacy Szwed i 39-letni Teodor Poliszczuk. Szweda zamordował Pińczuk przy pomocy swej kochanki Lidii Bojczuk, gdy zobaczył przy nim kwotę 1000 zł, podczas zamawiania nowej pary butów.

Zwłoki Szweda zakopano w komórce, ubranie jego spalono a ślady krwi Lidia Bojczuk zmyła z podłogi, ścian i drzwi. P miesiącu Pińczuk zwabił do siebie na nocleg żebraka Teodora Poliszczuka, którego zamordował przy pomocy swego czeladnika Mamota Prokopa. Zwłoki zamordowanego żebraka, przy którym prawie nic nie znaleziono, zakopano obok zwłok Szweda.

Trójka morderców, stanąwszy przed sądem, przyznała się do popełnionych czynów i w wyniku rozprawy przed rówieńskim Sądem Okręgowym Pińczuk i Mamot zostali skazani na karę śmierci, zaś Lidia Bojczuk na 12 lat więzienia. Obecnie Sąd Apelacyjny w Lublinie zamienił skazanym karę śmierci na dożywotnie więzienie, Lidii Bojczuk zaś zmniejszył karę do 5 lat.

Kontraktowanie zasiewów konopi

TOWARZYSTWO LNIARSKIE POSZUKUJE NA TERENIE WOJ. WILEŃSKIEGO I NOWOGRÓDZKIEGO gospodarstw rolnych, posiadających dobrze osuszone torfowiska nizinne, bądź żyzne gleby mineralne dla zawarcia kontraktów na wyprodukowanie słomy konopnej. Odbiór konopi jesienią po ustalonej z góry cenie.

Nasiona konopi południowych dostarcza Towarzystwo Lniarskie. Po wzory kontraktów i dodatkowe informacje należy się zwracać do Towarzystwa Lniarskiego w Wilnie, ul. Św. Jacka Nr 2, tel. 7-15

Ogłoszenie

O PRZETARGU

Zarząd Gminny w Ejszyszkach niniejszym ogłasza przetarg ofertowy na wykonanie robocizny: wykończenie murów II piętra, ciesielskiej, blacharskiej oraz roboty stolarskiej łącznie z materiałem przy budowie 7-klasowej szkoły powszechnej w Ejszyszkach

Szczegółowych informacji udziela Zarząd Gminny w dni powszednie w godzinach urzędowych oraz Wydział Powiatowy w Lidzie (referat budowlany w godz. od 10—12

Ślepe kosztorysy otrzymać można w Zarządzie Gminnym w Ejszyszkach za opłatą zł 3 (koszt druku).

Oferty wypełnione i podpisane ślepe kosztorysy z podaniem siedziby adresu oferenta, należy składać w zamkniętych i zalakowanych kopertach z nadpisem „Oferta do przetargu w dniu 12 maja rb. w Zarządzie Gminnym w Ejszyszkach najpóźniej w dniu 12 maja rb. do godziny 10 rano. Oferty złożone po terminie rozpatrywane nie będą.

Do oferty winno być dołączone wadium w wysokości 5% sumy zaoferowanej w gotówce banknotami za wyjątkiem bilonu lub obligacjami pożyczek państwowych.

Otwarcie ofert nastąpi w tymże dniu o godzinie 11.

Rozpatrzenie ofert, uznanie ich ważności, jako też powierzenie robót nastąpi zgodnie z przepisami o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, Samorządu oraz instytucji prawa publicznego (Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 29.I. 1937 r. Dz. URP Nr 13, poz 92).

Zarząd Gminny zastrzega sobie swobodny wybór oferty, powierzenie części robót, przeprowadzenie ustnego przetargu oraz ewentualne unieważnienie przetargu.

Ejszyszki, dn. 1 maja 1939 r.

Wójt
(—) J. Wojciechowicz.

Km. 223/39.

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Mołodecznie Adam Wysocki, mający kancelarię w Mołodecznie, (lokal Sądu Grodzkiego), na podstawie art. 602 k.p.c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 17 maja 1939 r. o godz. 10 w Mołodecznie, ul. Kościuszki, odbędzie się 1 licytacja ruchomości, należących do Januszajtisa Antoniego składających się z tytoniu: machorka przednia 70 kg, oszacowanych na łączną sumę zł 840.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 5 maja 1939 r.

Komornik
(—) Adam Wysocki.

LEKARZE

DOKTOR
Blumowicz
choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz 9—1 i 3—8.

DOKTOR
M. Zaurman
Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe
Szopena 3, tel. 20 74.
Przyjmuje 12—2 i 4—8.

DOKTOR MED.
Zygmunt Kudrewicz
choroby weneryczne, skórne moczopłciowe
ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz od 8—1 i od 3—

DR MED. JANINA
Piotrowicz Jurczenkowa
ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

AKUSZERKI

AKUSZERKA
Maria Lakknerowa
przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—" róg ul 3-go Maja obok Sądu.

AKUSZERKA
Smiałowska
oraz Gabinet Kosmetyczny odmładzanie cery, usuwanie zmarszczek, wągrów, piegów, brodawek, łupieżu, usuwanie tłuszczu z bioder i brzucha, kremy odmładzające wanny elektryczne, elektryzacja. Ceny przystępne. Porady bezpłatne. Zamkowa 26 m. 6.

AKUSZERKA
M. Brzezina
masaż leczniczy i elektryzacja. Ul. Grodzka Nr. 27 (Zwierzyniec).

PRACA

NAUCZYCIELKA-wychowawczyni w średnim wieku poszukuje posady. Francuski praktycznie. Może wyjechać. Oferty: „Kurjer Wileński" dla A. T.

1.000 zł lub więcej pożyczę, kto da mi jakąkolwiek stałą pracę, z zawodu jestem krawiec. Adres w Redakcji.

LETNISKA

LETNISKO, folw. Piwienie Romanowskich, p. Bujwidze, miejscowość malownicza, las sosnowy, rzeka Wilia, 3 pokoje z kuchnią, produkta na miejscu (można z utrzymaniem lub bez utrzymania), dojazd autobusem do samego miejsca zamieszkania.

LOKALE

Do wydzierżawienia **KAWIARNIA I CUKIERNIA** z wyszynkiem piwa, dobrze prosperująca, stała klijentela, pierwszorzędne miejsce handlowe, całkowite urządzenie. Warunki dogodne. Szczegółowych informacji udziela Chrześcijańskie T-wo Dobroczynności w Postawach, woj. wileńskie.

MIESZKANIA 5—6-pokojowego poszukuje lekarz, profesor Uniwersytetu. Zgłoszenia do Adm. „K. W." pod „Lekarz" lub telef. 11 81.

Kupno i sprzedaż

JUŻ SĄ u nas do nabycia najnowsze podręczniki do nauki **KROJU** i modelowania ubiorów damskich i męskich w cenie zł 8 za egzempl. Informacje wysyła się bezpłatnie. Kursy kroju Adama Duszy, Wilno, ul. Żeligowskiego 10.

OKAZYJNIE sprzedam motocykl 100 c/c. marki „Excelsior" b. tanio — ul. Bobrujska 12—1 w godz. 15—17.

PLAC do 1000 m kw. kupię w okolicy Zakretowej i Legionowej. Zgłoszenia ul. Wiwulskiego 6—10 Jan Kuczyński

Matrymonialne

KAWALER, fachowiec inteligentny posiada małe oszczędności oraz działkę gruntu koło Wilna w miejscu letniskowym, pozna pannę do lat 30 z nieruchomością i gotówką w Wilnie ewentualnie poza Wilnem. Cel matrymonialny. Zgłoszenie kierować do „Kurjera Wil." pod „Cel".

RÓŻNE

POSZUKUJĘ majątku blisko Wilna, cena 120 tysięcy K. Slaski, poczta Trzebczyk.

KUPIĘ lub wydzierżawię 5—30 ha z zabudowaniem. Oferty do redakcji pod „Amator".

KRAWIEC męski i damski szyje kostiumy od 20 zł, płaszcze od 15 zł, spodnie od 4 zł. Robota i wykończenie solidne, gdyby uszycie nie podobało się, zwracam natychmiast pieniądze za materiał. Ul. Rozbrat 24—1.

5 ZŁOTYCH za naukę jazdy motocyklem (setka). Wynajem zgłoszenia godz. 15—16 S. Stankiewicz, Rzeczna 8 m. 3 (Zakret).

ZGUBIONY weksel na 100 zł, wystawiony przez p. Karola Baumana — unieważnia się.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślik — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika"; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego"; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Niecieckl — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno I
Centrala Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11: Łuck. Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50. na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr. drobne 10 gr za wyraz, Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych" nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Uocz. u E. Kotlarewskiego Wileńska 11